І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЖОВТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 18, 1974 No. 188. VOL. LXXXI.

25 КОНГРЕСМЕНІВ СПІВАВТОРАМИ РЕЗОЛЮЦІЇ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Вашингтон. — Конгресмен Роберт Роу з Ню Джерзі вніс резолюцію в Палаті Репрезентантів у справі ув'язненого українського історика Валентина Мороза, співавторами якої є двадцять чотири інші конгресмени з обох партій.

Валентин Мороз

Повідомляючи про це, Комітет Оборони Валентина Мороза також вказав на інші резолюції та виступи в справі звільнення В. Мороза і математика Леоніда Плюща, які останніми днями були внесені в Конгресі ЗСА. Після кількох зустрічей з представниками Комітету Оборони Валентина Мороза, конгресмен Роу написав „листа до колег", в якому закликав своїх друзів - конгресменів приєднатись до його резолюції, число 1436, в якій висловлюється стурбованість життям Валентина Мороза і закликається до його звільнення з в'язниці. На цей лист позитивно відгукнулись 24 конгресмени, які погодилися бути співавторами резолюції. Ними є: Генрі Гелстоскі і Чарлз Сандман з Ню Джерзі; Джонатон Бінгтем, Джеймс Генлі, Джек Кемп, Бенджамин Розентал, Самюел Страттон і Вілліям Волш з Ню Йорку; Роберт Гюбер, Лусієн Недзі, Джеймс О'Гера і Доналд Рігл з Мічігену; Вілліям Миншел і Чарлз Мошер з Огайо; Роберт Ганреген і Морген Морфі з Ілліной; Майкел Геррінгтон і Джон Моуклі з Массачусетс; Баб Бергленд в Міннесоти; Джордж Браун з Каліфорнії; Пол Сарбейнс з Меріленду; Сем Стейгер з Арізони; Гас Ятрон з Пенсильванії і Антоніо Вон Пат з Гуаму.

Комітет Оборони Валентина Мороза також повідомив, що завдяки заходам місцевого відділу Українського Конгресового Комітету Америки в Сиракюз, Н. Й., конгресмен Вілліям Волш подав резолюцію число 1431, в якій закликає до звільнення двох українських ув'язнених інтелектуалістів, Мороза і Плюща. Конгресмен також опублікував листа від голови відділу д-ра С. Клюфаса в книзі Протоколів Конгресу.

Резолюції на захист Валентина Мороза також подали такі конгресмени: Пітер Родіно з Ню Джерзі і Джашуа Ейлберг з Пенсильванії (ч. 1430), Елла Грасо з Коннектикат (ч. 1426), Генрі Гелстоскі з Ню Джерзі (ч. 1416), Фернанд Сейнт Джермейн з Ровд Айленду (1433), Джоусеф Миниш з Ню Джерзі (1432) і Гю Кері ц Ню Йорку (670). подаючи свою резолюцію, конгресмен Кері зазначив, що „ці два хоробрі українці є серед багатьох відважних дисидентів у СССР, які тільки хочуть зберегти свою національну ідентичність, рідну мову і свободу для розвитку своєї культури — ті самі права, які ми в Америці вважаємо, як самозрозумілі".

Комітет Оборони Валентина Мороза, як відомо утримує постійне бюро у Вашингтоні. Це бюро тепер очолює Андрій Міхняк з Клівленду. Телефон бюра: (202) 726-6532.

Ігор Ольшанівський інформує про заходи в обороні українських політичних в'язнів в Україні

Під час відвідин у „Свободі". Ігор Ольшанівський (зліва) в розмові з ред. М. Сосновським.

Джерзі Ситі. — Редакцію „Свободи" відвідав Ігор Ольшанівський з Нюарку, який докладніше поінформував про свою та своєї дочки Уліти акцію в обороні українських політичних в'язнів в Україні, а в першій мірі Валентина Мороза. Ігор Ольшанівський вийшов з ініціятивою збирання підписів під петицією в справі В. Мороза на терені міста до конгресмена Пітера Родіна з Ню Джерзі і у висліді цієї його акції конгресмен Родіно вніс, як відомо, резолюцію Г. Рез. 1356 11 вересня в справі Валентина Мороза з вимогою до Уряду Америки зайняти становище до несправедливого арешту і засуду цього українського історика. Ігор Ольшанівський разом з адв. Нестором Олесницьким подбали також про те, щоб в обороні Валентина Мороза виступив посадник міста Нюарку Кеннет Гібсон. У висліді цих заходів посадник Гібсон вислав 7 жовтня протесного листа до совєтського амбасадора в ЗСА Анатоля Добриніна, вимагаючи „від імені українців-громадян міста і всіх громадян, яким дорогою є воля", щоб він довів до відома совєтського уряду, що справа долі Валентина Мороза не є приватною, а публічною справою. Інформуючи про цей свій лист до А. Добриніна, посадник Гібсон пише, що „копії листа я пересилаю до амбасадора СССР Анатоля Добриніна, Джералда Форда, президента і до Державного департаменту З'єднаних Стейтів. Я твердо підтримую всі заходи в обороні Валентина Мороза і всіх інших ув'язнених українських інтелектуалістів".

Українка взяла участь у Міжнародному Конгресі Журналісток

Амстердам, (СФУЖО). — У днях 3-7 жовтня відбувся тут Конгрес Міжнародного Союзу Журналісток, який був зорганізований у 1964 р. у Парижі й гуртує професійних журналісток із европейських країн. Свій осідок має у Брюсселі. Головним завданням Союзу є не тільки гуртувати, але вишколювати журналісток, підвищувати їх кваліфікації, насвітлювати різні світові проблеми. Конгреси відбуваються що два роки й присвячені якійсь темі, яку учасниці опрацьовують на комісіях. Шостий Конгрес Союзу Журналісток обговорював консумпцію.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) отримала запрошення на Конгрес, як видавець Бюлетеню „Українка у світі". Не бувши членом Союзу — могла вирядити свою представницю в ролі спостерігача і такою стала на запрошення СФУЖО — п-і Слава Стецько з Мюнхену. Прибувши на Конгрес, 3-го жовтня п-і Стецько найперше вияснила, що вона репрезентує Україну, а не ССР, як було помилково подано у списку. Потім працювала у двох комісіях — 2-гій (інформація) і 4-тій (культура). Тут часто забирала голос, вияснюючи різницю між вільною, а керованою консумпцією, як вона має місце в країнах поза залізною заслоною. Їй протиставились журналістки з европейської комуністичної преси. Одначе Слава Стецько скоро знайшла союзниць посеред журналісток іншого напрямку, які її становище підтримали. Ці розмови продовжувались під час обідів і в часі прогулянок, що їх влаштувало для журналісток гостинне місто Амстердам. Зацікавлення було таке велике, що декілька журналісток провело з нею інтерв'ю. Це були фінляндки, голляндки і чілійки, знов окремо її слово накрутили на ленту для радіо Швайцарії французькою мовою.

Загальне заінтересування і подив викликали вишивки на одязі пані Слави. Свою інформацію про Україну вона доповнювала матеріялом про переслідування українських культурних діячів, що їх роздавала в шістьох европейських мовах. Журналістки живо цікавились цим матеріялом і діставали ще усне вияснення.

Конґрес знову проголосував припинити військову допомогу для Туреччини

Вашингтон. — Не зважаючи на перестороги, що президент Форд знову наложить вето, обидві Палати Конгресу проголосували негайно припинити військову допомогу для Туреччини, якщо Туреччина доставлятиме будь-яку американську зброю для своїх військових відділів на Кипрі. Резолюцію Конгресу, проти якої виступив також державний секретар Генрі Кіссінджер, переслано до Білого Дому. Проголосована в середу конгресова резолюція містить такий самий додаток як і та, на яку минулого понеділка президент Форд наложив своє вето, а саме, щоб вся військова допомога для Туреччини була припинена, аж поки Президент не докаже Конгресові, що Туреччина придержується американських законів відносно закордонної допомоги, тобто не вживає американської зброї для агресивних цілей, та поки не буде „значного поступу" у заходах розв'язати конфлікт на Кипрі. Але остання конгресова резолюція також містить новий додаток, який дає президентові Фордові право відложити припинення військової допомоги для Туреччини аж до 10-го грудня, хіба що Туреччина перед тим реченцем почне доставляти американську зброю своїм військовим з'єднанням на Кипрі.

Відділи УНС Округи Вілкс Беррі зобов'язались виконати квоту ювілейної кампанії

Вілкс Беррі, Па. — В суботу, 12 жовтня тут в залі УКЦеркви відбулися організаційні наради Вілкс-Берської Округи УНС, під час яких представники заступлених 8-х Відділів однодушно схвалили виконати на 100 відсотків свою організаційну квоту.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи мґр Роман Дяків, а молитву провів Мирон Юриста. Відкриваючи збори, голова згадав передчасну смерть голови 282 Відділу та англомовну секретарку Округи покійну Мілдред Добрянську, память яких вшановано однохвилинною мовчанкою. Відтак голова привітав присутніх представників Відділів та гостей, між ними голову сусідної Лігай-Веллійської Округи, головну радну пані Анну Галас, та головного організатора УНС Степана Гавриша.

Покликаний до слова Степан Гавриш в першу чергу з'ясував ціль нарад, які відбуто у всіх Округах Америки і Канади, а відтак інформував про організаційний стан УНСоюзу, заторкуючи справу Української Будівлі та Боргових Зобов'язань. Порушуючи працю організаційного і фінансового відділів, головний організатор на фактах вказав, що загальна господарка УНСоюзу є стабільна, що впливи з членських вкладок посійно збільшуються, а тимсамим і загальне майно УНС також збільшується. Коли мова про стан організаційних здобутків за останних 9 місяців, то — за словами Степана Гавриша — є деякі Округи, що вже майже виконали свої квоти на 100 відсотків і є надія, що ювілейний рік буде закінчений рекордовим числом — а саме УНС дійде до 90.000 членів.

Пані Гарас склала подяку присутнім делеґатам 28 Конвенції за піддержку у переборі її на головну радну, привітала всіх в імені Лігай-Веллійської Округи та інформувала про її організаційну працю і успіхи на пості секретаря 47 Відділу в Бетлегемі.

Опісля була дискусія, в якій на запит відповідав Степан Гавриш.

Заторкуючи діяльність Окружних Комітетів, мґр Роман Дяків поставив внесок для Екзекутиви УНСоюзу, щоби була скликана конференція голів та представників Округ ще до кінця біжучого року. Від так він запевнив, що Округа доложить всіх зусиль, щоби до кінця р. виконати квоту, а також будуть пороблені заходи, щоби не було ні одного Відділу в Окрузі, який не придбав би членів в ювілейному році. Побажанням успіхів і витривалости головному організаторові на новому пості закінчив наради голова Округи і запросив всіх на перекуску — гостину, приготовану секретаркою 282 Відділу пані Катериною Лукач.

СОВЄТСЬКІ КІНОРЕЖИСЕРИ-ЖИДИ ПОЧАЛИ ГОЛОДІВКУ

Москва. — Якраз у час, коли у Сан Франціско починається фільмовий фестиваль з участю СССР, два совєтські кінорежисери - жиди започаткували тут голодівку на знак протесту проти того, що совєтський уряд не дозволяє їм еміґрувати до Ізраїля. На голодовий страйк, що триватиме 11 днів, вийшли Фелікс С. Кандель, відомий як Фелікс Камов, автор дитячої картонної серії, та Михаїл Суслов, кінематограф, який у минулому році на такому ж фільмовому фестивалі у Сан Франціско здобув другу нагороду. До них приєднався, як інформує „Ню Йорк Таймс" з 17 жовтня, колишній корепондент „Совєтської культури" Євгеній Барас, який також хотів би еміґрувати до Ізраїля.

Совєтські жидівські науковці передають наукові таємниці за кордон і відтак вимагають виїздних віз

З уваги на це, що багатьом жидівським науковцям совєтський уряд не дозволяє на еміґрацію з СССР, мовляв, вони є втаємничені у засекречені совєтські наукові і інші досліди, окремі науковці застосували нову методу натиску на совєтський режим. Біохемік Александр Гольдфарб, який хоче еміґрувати до Ізраїля, повідомив формально совєтський уряд, що він вже передав „всі докладні інформації" з обсягу своєї праці і дослідів до наукового інституту Вайцмана в Ізраїлі і тим самим совєтська влада не має ніяких підстав більше затримувати його в СССР.

Покищо невідомо, яка буде реакція совєтського уряду, бо науковець, який передав іншій країні совєтські державні таємниці може бути покараний або ув'язненням, або навіть карою смерти за „зраду батьківщини". Ці жидівські совєтські науковці, які передають наукові таємниці за кордон, є совєтськими громадянами і їх може судити совєтський суд згідно з совєтським карним кодексом.

За останніми повідомленнями з Москви, совєтська поліція посилила переслідування всіх тих жидів, зокрема науковців, які внесли заяви на виїздні візи до Ізраїля. 15 жовтня поліція переслухувала науковця Владиміра Слєпака, а також розпочала розшуки за фізиком Марком Азбелем. Щотижневий семінар совєтських жидівських науковців, звільнених з праці, відбувся 13-го жовтня в мешканні Віктора Брайловського після того, як поліція замкнула мешкання Александра Воронела, де такі семінарі досі відбувалися. 17 жовтня розпочався суд над фізиком Віктором Польським, якого обвинувачують за те, що він зумисно наїхав автомобілем на пішохода ще в березні цього року.

Генрі Кіссінджер оптимістично оцінює свою поїздку на Близький Схід

Вашингтон. — Державний секретар Генрі Кіссінджер, повернувшись у вівторок 15 жовтня зі своєї поїздки по країнах Близького Сходу, висловив сподівання, що його поїздка була успішною і він знайшов повне зрозуміння до запропонованих мим справ, головно поступових переговорів між Ізраїлем і арабськими державами, які спільно в майбутньому шукатимуть шляхів до повного замирення в цьому просторі. Останньою зупинкою Кіссінджера перед поворотом до Вашингтону був Альжир, де він зустрічався з президентом Альжиру Гуарі Бумедієном з яким, як і попередньо з королем Марокко Гуссаном, обговорював справу високої ціни на нафту. Президент Бумедієн, країна якого продукує один мільйон бочок нафти денно, є одним з тих, хто обороняє високі ціни на цей продукт. Хоч не опубліковано даних про зміст розмови Кіссінджера з Бумідієном, преса, спираючись на заяву Кіссінджера, „що він був би заскочений, якщо б продуценти нафти підвищили ціни на своїй конференції в грудні цього року" зробила висновок, що існує певна домовленість між Кіссінджером і лідерами країн продуцентів нафти. „Позитивна настанова" арабських країн і Ізраїлю, яку Кіссінджер стрінув в часі своєї поїздки, каже преса, дає підставу надіятися, що арабські країни і Ізраїль шукатимуть в майбутньому мирного полагодження конфлікту і повного замирення, тим більше.

Брежнєв зустрінеться з президентом Єгипту Садатом

Москва. — У висліді розмов, що їх перевів міністер закордонних справ Єгипту Ізмаїл Фамі з Андреєм Громиком у Москві, де він перебував з 4-денною візитою, узгіднено, що генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв відвідає в січні 1975 року Єгипет. Офіційний комунікат в тій справі був опублікований в совєтській пресі після того, як Л. Брежнєв включився в розмову обидвох міністрів, на якій і було остаточно вирішено справу відвідин. Західні дипломатичні кола вважають, що спільний комунікат свідчить також про покращання єгипетсько-совєтських відносин, які з огляду на деяку переорієнтацію єгипетської зовнішньої політики не були останньо найкращими. Правдободібно візита Ізмаїля Фамі в Москві мала за завдання злагіднити напружену ситуацію.

Джон Дін свідчить на Вотерґейтській судовій розправі

Вашингтон. — На судовій розправі проти 5-ти колишніх співпрацівників Ричарда Ніксона, колишній правний дорадник Білого Дому Джон Дін у своєму свідченні 16 жовтня, ствердив, що чотирьох з них — Джон Ерліхман, Г.Р. Галдеман, Джон Мічелл і Роберт Мардіян — були причетні до спроб затаїти Вотерґейтську аферу. Дін не висунув такого обвинувачення тільки проти Кенета Паркінсона. Заяви Діна, який вважається головним свідком прокуратури, були майже повторенням того, що він говорив під час свідчення перед сенатською Вотерґейтською комісією літом 1973-го року. День раніше, тобто у вівторок, 15 жовтня, адвокат Джона Ерліхмана старався скласти на колишнього президента Ніксона всю вину за спроби затаїти Вотерґейтську аферу. Адвокат Вілліям Фрейтіс твердив, що Р. Ніксон „обманював" Ерліхмана і „брехав", щоб рятувати самого себе. Згідно з твердженням цього адвоката, Ерліхман кількакратно радив Р. Ніксонові оприлюднити всі факти, зв'язані з Вотерґейтом, але колишній президент цих порад, нібито не послухав.

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ ЗБОРИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н.Й. (УККА) — В суботу, 12-го жовтня, Екзекутива УККА відбула в Українському Інституті Америки чергові збори, в яких взяло участь двадцять сім осіб. Зборами провадив о. шамб. Мирослав Харина, З віцепрезидент, а секретарював ред. Ігнат Білинський.

По відкриттю зборів, приявні вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшанували пам'ять померлого бл. п. Архиєпископа Івана Бучка.

З черги екзекутивний директор мґр Іван Базарко відчитав наспілу подяку Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, за співчуття з приводу смерти бл. п. Архиєпископа Івана Бучка.

Звіти членів Екзекутиви

Після відчитання і прийняття протоколу з попередніх нарад І. Білинським, приступено до звітів екзекутивних урядовців УККА.

Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський у свойому звіті порушив ряд проблем, що відносяться до його діяльности в столиці.

1). Рух в обороні прав людини в СССР і в Україні зростає в Америці з кожним днем та стає важливою проблемою для президента Форда і Державного департаменту. Факт, що сенатор Генрі М. Джексон звернувся з особистим закликом до Брежнєва в обороні Валентина Мороза, доказує, що Конґрес ЗСА у своїй більшості бере під увагу українські петиції та домагання в тій справі. Проф. Л. Добрянський дальше закликає Відділи УККА та все українське громадянство продовжувати оборонну акцію, пов'язуючи її з надходячими виборами в листопаді. Відділи УККА повинні контактувати всіх сенаторів і конґресменів не так в імені своїм, як в імені цілої української громади, та домагатися, щоб американські законодавці заявлялися в справі нищення прав людини в Україні. Він далі твердив, що ми не домагаємося, щоб українці виїжджали тисячами з України, але щоб вони мали це право на виїзд чи еміґрацію з рідного краю, коли б хтось з них захотів з цього права скористати.

2). „Політика відпруження" дістає щораз більше противників, як „однобічна угода" без жадних більших концесій для Америки, з виїмком жидівської еміґрації. Тому то наші арґументи проти „політики відпруження" передруковують різні американські організації та масово вживають американські законодавці. Президент УККА, на прохання сенатора Фулбрайта, подав свої свідчення в Комісії закордонних справ в справі політики детанту. А коли ходить про американський консулят в Києві, проф. Добрянський сказав, що ми за встановлення американської амбасади в Києві, бо консулят не має жадного дипломатичного значення, як це має амбасада. Деякі високопоставлені члени американського уряду твердять, що це „є перемогою" Вашингтону, бо Москва довго не хотіла погодитися на такий консулят в Києві, а хотіла його в Одесі, але американці вперто обстоювали думку, що такий консулят може бути тільки в Києві, столиці України. Згідно з їх думкою, твердив проф. Добрянський, „це тільки початки" й американська амабасада може бути встановлена в Києві.

3) У зв'язку з великими проблемами президента Форда як домашнього, так і міжнародного характеру, справа евентуальної авдієнції представників УККА у президента Форда відложена на пізніший час. Вона може бути приспішена в міру пожвавлення нашої діяльности не тільки в обороні прав людини в Україні, але також наша посилена участь в загально-американському

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДЕНЬ ПОДЯКИ БОГУ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон. — Українська баптистська церква в Ірвінґтоні влаштовує в днях 26 і 27 жовтня ц.р. День Подяки Богу. Святочні промови виголошуватиме голова Всеукраїнського Євангельсько - Баптистського Братства пастор Олекса Р. Гарбузюк. Святочні Богослуження відбуватимуться: субота, 23-го жовтня год. 6:30 вечора в приміщенні церкви на 844 Санфорд евеню в Ірвінґтоні, і неділя, 27-го жовтня год 10 ранку в Українськім Народнім Домі — 140 Проспект евеню, де о год. 12-й відбудеться спільний обід. Українська баптистська церква в Ірвінґтоні спонзорує радієві передачі, які передаються кожної неділі о год. 3:45 пополудні з радіостанції WAWZ — AM хвиля 1380.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ЯРОСЛАВИ КІНАЛЬ І ЛІДІЇ МАРТИНЕЦЬ

Ню Йорк. — Секція Дружин Лікарів при Українськім Лікарськім Т-ві Північної Америки — Відділ в Ню Йорку організує в суботу, 26-го жовтня ц. р. о годині 7-ій вечором в залях Українського Інституту Америки (2 Схід 79-та вулиця) в Ню Йорку мистецьку виставку картин, тканин і кераміки Ярослави Кіналь та кераміки Лідії Мартинець. В програмі: доповідь Ярослави Кіналь: „Мистецтво в щоденному житті" та виступ терцету „Троянди" під керівництвом Марії Фесьо. По програмі — товариська вечірка. Дохід з імпрези призначений на добродійні цілі.

МИСТЕЦЬКІ АНСАМБЛІ З КАНАДИ ВИСТУПЛЯТЬ У ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Український Конґресовий Комітет Америки — Відділ у Гартфорді, Конн., інформує, що в неділю, 20-го жовтня ц.р. о годині 4-й по полудні в Гартфорді виступатимуть мистецькі ансамблі з Канади — хор „Україна" з Монтреалю і студенти театральної студії ім. І. Котляревського. Чистий дохід з концерту призначений на фонд оборони дисидентів в Україні.

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ БАЗАР МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖУ

Дженкінтавн. – Сестри Василіянки з Менор Джуніор коледжу повідомляють, що в суботу і неділю, 26 і 27-го жовтня ц.р., від год. 2-ї до 10 вечора в приміщенні коледжу при 730 Факс Чейс роуд, відбуватиметься великий осінній базар. В програмі: виграші, оригінальні емалії мистця К. Шонк-Русича, продаж вишивок і кераміки по знижених цінах, живі рослини та квіти у вазонках та багато інших несподіванок. Для малих дітей — їзда верхом на маленьких кониках, гри і забави. В мистецькій частині виступлять студентки коледжу з українськими народними танцями. Буфет буде відкритий ввесь час, а повні обіди можна буде замовити між год. 2 і 7-ю вечора.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Індивідуальна ініціятива

Широко розгорнута акція в обороні українських політичних в'язнів в усіх українських поселеннях виявила незвичайну важливість індивідуальної ініціятиви окремих осіб, які вирішили активно зареагувати на переслідування, арешти і засуди українських діячів в Україні і причинитися до змобілізування публічної опінії в їх обороні. Конкретні досягнення цих осіб на цьому відтинку показують, що фактично можна зробити і чого досягнути, коли є точно визначена мета і тверде бажання до цієї мети дійти.

Як один з багатьох прикладів такої індивідуальної успішної ініціятиви в обороні українських політичних в'язнів можуть послужити Ігор Ольшанівський та його 17-літня дочка Уліта, які розпочали таку акцію на терені міста Нюарку і околиці влітку цього року, встановивши контакти з сенаторами і конгресменами зі Стейту Ню Джерзі. З їх ініціятиви були переведені збирання підписів під петиціями, що були поручені відтак сенаторам і конгресменам. Вислідом цих заходів була резолюція конгресмена Пітера Родіно у Палаті репрезентантів у справі Валентина Мороза з вимогою до Уряду зайняти становище щодо цього. Дещо раніше у Сенаті, у висліді індивідуальної ініціятиви Тараса Шмагали та Андрія Міхняка з Клівленду, Огайо, сенатор Роберт Тефт вніс резолюцію в обороні Валентина Мороза, яку відтак підтримали інші сенатори.

Контакти з сенаторами і конгресменами громадян і опісля відповідні заходи цих сенаторів та конгресменів на форумі Конгресу зумовили те, що Державний департамент мусів уточнити своє становище до справ і проблем, які безпосередньо цікавлять нас і заторкують ділянку американсько - советських відносин. Це становище порядком інформації Державний департамент надсилає тепер всім тим, хто підносить питання порушення основних прав людини в СССР.

Українці у всіх країнах свого поселення повинні продовжувати таку ініціятиву, втримуючи зв'язки з членами Конгресу, парляментів, реагуючи на статті в іншомовній пресі, на радіоавдиції і коментарі у телебаченні. Відтинок оборони прав українського народу не є якоюсь особливою сферою специфічних організацій, політичних партій, центральних установ, а кожного українського громадянина, де він не проживав би і яку суспільну позицію не займав би.

Важлива реформа

Президент Джералд Форд у вівторок, 15-го жовтня підписав закон, що його вважають найважливішою реформою методів фінансування передвиборчих кампаній в історії Америки. Закон встановляє, що відтепер президентські вибори та частинно правиборчі кампанії будуть фінансовані публічними фондами, а також встановляє верхні межі на суми, які можуть бути видані кандидатами на президента, віцепрезидента, сенаторів і конгресменів, як і визначує верхні межі на приватні пожертви для всіх тих кандидатів. І хоча закон має деякі недоліки, то все одно запевняє, що жадна корпорація, робітнича спілка чи приватна особа не матиме „надмірного впливу" на кандидата. Таким чином можна надіятися, що вже більш не повторяться такі надужиття, які вийшли на світло денне після виборів 1972-го року, коли показалося, що кандидати обох головних партій на різні федеральні пости одержували нелегальні пожертви з різних джерел. Згідно з нововстановленим законом, жадна особа не могтиме пожертвувати більше ніж 1,000 долярів для кандидата під час правиборів і 1,000 долярів підчас загальних виборів. Організації могтимуть жертвувати тільки по 5,000 долярів для кожного кандидата. Під час загальних виборів кандидати двох головних партій на пост президента не мусітимуть звертатися за фінансовою підтримкою до приватних джерел, бо обидва одержать від федерального уряду по 20 мільйонів долярів на ведення передвиборчих кампаній. Навіть правиборчі президентські кампанії будуть частинно фінансовані публічними фондами. Це публічне фінансування виборчих і частинно правиборчих президентських кампаній не буде тягарем для пересічного американця, бо тільки один доляр з федерального податку кожного платника буде призначений для цього виборчого фонду.

Отже, підписаний президентом Фордом закон справді можна назвати найважливішою досі реформою методів фінансування передвиборчих кампаній. Жаль, що спільна комісія обох Палат Конгресу, яка виготовила цей компромісовий законопроєкт, відкинула пропозицію Сенату, щоб передвиборчі кампанії кандидатів до Конгресу також були фінансовані публічними фондами. Але цей недолік, як і деякі інші, можна буде усунути в майбутньому. Головним є те, що вже зроблено великий і важливий крок вперед.

ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИМ МИТРОПОЛИТАМ І АРХИЄПИСКОПАМ, ПРЕОСВЯЩЕННИМ ЄПИСКОПАМ, ВСЕСВІТЛІШОМУ ДУХОВЕНСТВУ, МОНАШЕСТВУ, ДОРОГИМ В ХРИСТІ БРАТАМ І СЕСТРАМ МИР І БЛАГОСЛОВЕННЯ!

Серед нашого лихоліття, важких часів, переслідувань, страждань і терпінь Церкви і Народу, виринають перед очима нашої душі хвилини і літа, річниці і ювілеї — спомини, які пригадують нам великі подвиги і геройські діла велетнів духа минулих літ, щоб не унивати і нам, їх потомкам та наслідникам, не попадати в зневіру, але набирати бодрості, витривалості й відваги в несенні хрестів і в дальших змаганнях за кращу долю.

Такими були недавно 500-річчя смерти Кард. Виссаріона з Флорентійської Унії, говзрища Кард. Митр. Ісидора, 375-річчя Берестейської Унії, 350-річчя мученичої смерти св. Йосафата. І ось 1-го листопада — це найсвітліша пам'ять відновлення і проголошення незалежної Української Держави після її упадку перед століттями та пам'ять про всіх тих, що полягли за її волю. Справді переломова історична подія. Водночас 1-ий листопад цього року — то 30-ліття смерти Сл. Б. Андрея, Митрополита Київського і Галицького. Велетень в змаганнях за єдність Церков і за державність Українського Народу, геній і найвизначніша постать нашого століття, що в неменш лютих часах як теперішні, звиш 40 років вміло, славно, жертвенно і свято кермував нашою Церквою і нашим Народом.

Від дитячих літ його душа зверталася до Бога в щирій молитві і духовних практиках, у св. Сповідях і Причастях. Як студент він виявив бажання посвятитися духовному і монашому життю. Не зважаючи на свою тяжку недугу легенів, він ні на хвилину не тратив надії і не вагався у своїх постановах щодо священства. Найперше він дав приклад на Галицькій землі спольщеним боярським і шляхетським родам повороту до традицій предків - дідів. Вчитуючись в історію свого роду і народу, він бачив своїх предків на митрополичому і єпископських престолах та на високих, провідних світських становищах. Та, на жаль, вся наша провідна боярська і шляхетська верства спольщилась або змосковщилась, а народ лишився без інтелігентного проводу. Тому й поворот Сл. Б. Андрея до свого народу — це великий і переломовий крок в новітній нашій історії.

Як місіонар - василіянин, провідник і редактор „Місіонаря", він взявся до двигнення простолюддя на релігійному і національному полі — під оглядом моралі й освіти. Цю акцію він розвинув ще інтенсивніше як Станиславівський єпископ і опісля як Київсько-Галицький Митрополит. Він відвідував парохії, безпосередньо стрічався з народом, розмовляв і поучував його, проповідував, сповідав і причащав їх, усував надужиття і непорядки. Його візитації розбурхали спокійне плесо і розбуджували свідомість в народі. До нього мав доступ кожний духовний і кожний вірний, шукаючи поради та помочі. Тому то народ всюди витав його величаво і вдячно та з одушевленням. Його політичні виступи в обороні українського народу перед цісарем у Відні, в Палаті Панів і на Соймі у Львові значно скріпили українське політичне становище.

Призбиравши різнородного старовинного матеріялу нашої культури: наших риз, ікон, книг, актів, він оснував Національний Музей, що своїм надбанням мав збуджувати, воскрешати і піддержувати українську державницьку традицію. Забута подорож до Св. Землі теж поглибила Христову віру в народі. Створення Богословської Академії піднесло високо образування духовенства. Піднесення монашого духа матеріяльним вивінуванням монастирів Василіян і Василіянок, відновлення Правил з Печерської Лаври Студитів і Студиток, скріплення сестер Служебниць, оснування східньої вітки Редемптористів, Йосифіток, Мироносиць, Йосафаток, Пресвятої Родини й ін. звершене життя в нашій Церкві набирало великої сили і розмаху. Народна лічниця, опіка сиріт, Сільський Господар, поширення шкільництва, бібліотеки і малярства, іконографії — це все ділянки, яких дотикалася цілюща рука Митрополита.

Він затіснив зв'язки з Великою Україною, куди їздив як молодий студент, а пізніше як Митрополит. При тій нагоді відвідав він і Москву і Петербург та й зібрав і утворив православну-католицьку Церкву. А на Синоді в Петербурзі 1917 р. оснував російський православний-католицький Екзархат під проводом о. Леоніда Фйодорова, Студита. Його змагання і Велеградські З'їди та унійні змагання в Росії, а так само ініціятива при помочі о. Бенедиктинця Бодуена й інших розмов з Кард. Мерсіє і з англіканами в Малін, дали початок і основу екуменізмові ІІ-го Ватиканського Собору. Своїм далекосяглим умом і щирою любов'ю до православних і англікан, він вказав напрям на майбутнє. Обороною православних церков в Польщі перед злочинним зруйнуванням дав він цьому найкращий доказ.

Та не тільки Церква на Україні і в Росії тривожила його душу! Він глядів далеко ширше поза европейські кордони, його непокоїла доля наших вірних в Америці, полишених самим собі. Тому він став посилати їм священиків, будувати церкви, заосмотрювати їх в церковну утварь. А водночас бажав особисто і на місці приглянутись їхньому життю і биттю, вислухати їхніх жалів і болів та допомогти їм в їхніх труднощах. Міжнародний Євхаристійний Конгрес в Монтреалі 1910 р. був дуже відповідною нагодою до таких відвідин. Знання французької і англійської мов не то що не робили перепон, але були дуже допоміжні. По Конгресі Митрополит відбув довгі подорожі в Канаді і З'єдинених Державах Америки, злагіднив відносини з латинським духовенством і підготовив там утворення українського єпископства. Це доповнили подорожі в 1920 р. до країн Південної Америки, зокрема Аргентини і Бразилії.

Світова війна 1914 р., царська тюрма, спинила цей всесвітній розмах апостольства Митрополита. Нераз приходили йому на думку слова Псальмопівця: „Я готовий на рани і болізнь моя завжди перед мною" (Пс.37) та „Скинь на Господа печаль твою і він тебе прокормить і не дасть праведникові захитатися на вік" (Пс. 54). Освободжений в часі революції, на волі, він сейчас взявся продовжувати працю з'єдинення Синодами на Україні і в Росії в Петербурзі. Вернувши до Австрії він освободив наших збігців в Гміндi, а приїхавши до Львова упорядкував розхитану війною адміністрацію Митрополії.

На короткий час наступає відродження української державности та проголошення незалежности і соборности України, але наїзди військ польських, німецьких - гітлерівських і большевицьких спричинили розвал Самостійної України. Вони підкосили його завжди слабе здоровля і недуга звалила його на ложе болізні і смерти.

Здається, що не було в його многогранній діяльності на церковному, громадському, політичному і культурному та науковому життi ділянки, до розвитку якої Митр. Андрей не приложив би своєї цілющої руки. Навіть серед катастроф і розвалу, він зберігав рівновагу духа і глядів тверезо в майбутнє. Він зробив все, навіть в неможливих умовинах, що можна було ще зробити і рятувати. Створення Екзархатів то його останній великий твір.

Безперервна довголітня недуга, всякі клопоти і гризоти тернистого шляху не прибивали його, але навпаки скріплювали його віру, побожність і святість. Молитва ніколи не сходила з його уст. 1-го листопада 1944 року (біля 14-год.) прийшла смерть і закінчила це святе і творче життя на землі.

Та після смерти розпочинається ще світліший період. На вид святости життя вскорі піднято думку канонізації і зачислення Митр. Андрея до лику святих. Вона викликала як стій сильний відгомін на Україні і на поселеннях. Молитва за його прославу, про поміч в потребах і чуда в уздоровленнях

(Закінчення на стор. 3-ій)

Голоси читачів

ПРО ОДНУ СПРАВУ

Нову рубрику „Голоси читачів" у „Свободі" треба щиро вітати як дальший позитивний крок. До цього треба додати, що властивістю такої рубрики є і те, що воно дає змогу читачам вислухати і голос читача на „Голоси читачів". Тому використовую цю нагоду, щоб відповісти на „одну" із „двох справ", заторкнутих пані Оксаною Керч.

Треба тут поробити деякі поправки відносно помилкових тверджень, що, буцімто, агенція Ковбаснюк закликає своїх клієнтів - туристів на „з'їзди" і тим дає почин до творення „громади в громаді" та що ця агенція переводила такі „з'їзди" вже минулого та цього року. Для ясности треба зазначити, що такі „з'їзди" переводяться вже від 1962-го року та що вони були започатковані не цією агенцією, але її клієнтами, які їздили під її керівництвом на Україну та виявили бажання зустрінутися знову зі своїми співподорожниками.

Це ж цілком природно, що люди, які провели спільно два чи три тижні разом в дорозі, бажають зустрінутись, поділитися враженнями, переживаннями та споминами і обмінятися думками про досвіди тощо. Нікому і в голову не приходить, що тут творять якийсь виключний клюб, якесь „громада в громаді". Отже, аж ніяк не можна підозрівати, що справа тільки „на вигляд невинна", бо вона таки справді невинна.

І Кардашинець
Рутерфорд, Н. Дж.

— □ —

ДЛЯ ТОЧНОСТИ

У „Свободі" ч. 168, на першій сторінці поміщене повідомлення, що в Чикаго й Міннеаполісі відбулися Збори УНС. У статті читаємо... „Під час нарад (у Чикаго) відносно мало уваги віддано організаційним проблемам, натомість було багато мови про 28-му Конвенцію та виявлені неточності в обліку виборчих голосів, що довело до переобліку"...

В імені Окружного Комітету УНС в Чикаго хочемо спростувати, що на згаданих зборах взагалі не порушувано організаційних проблем. Одинокою справою нарад були вибори 28-ої Конвенції та їх перелік. Це дуже важлива і неприємна для нас усіх справа і поки вона не буде належно полагоджена, тяжко говорить про дальшу нормальну організаційну працю для УНС.

За О.У. УНС
Михайло Ольшанський
Роман Приіхан

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Святомир М. Фостун. НАД ГАЛИЧЕМ ГРИМИТЬ, Історична повість з княжих часів. Союз Українців у Великій Британії. Лондон, 1973, ст. 284. Обкладинка: проф. Роберт Лісовський.

Над цією рецензією повинен би стояти такий заголовок:

Дві повісти про князя Ярослава Осьмомисла

бо в дійсності ми мусимо тут згадувати і повість Осипа Назарука з 1918 року, яка називалася „Князь Ярослав Осьмомисл", і яка появилася була у Львові на 411 сторінках у Видавництві „Просвіти" з віньєтою славного Олекси Новаківського. Чому згадуємо і повість Назарука, читач побачить пізніше.

З того, що написане на сорочці обкладинки, виглядало б, що і Видавництво і автор не знали, що існує повість Назарука, бо там надруковано, що „багато мужніх постатей і чимало незвичайно цікавих подій з княжої доби є забутими в нашій художній літературі. Тому слід привітати нову історичну повість „Над Галичем гримить", яка насвітлює один із періодів княжої доби Галицької Волости й збагачує українську літературу історичного жанру".

Коли ми почали читати нову повість С. М. Фостуна, то зараз пригадали собі повість свого усусуського товариша О. Назарука, який писав свій твір таки між Усусусів під час Першої світової війни.

Фостун зачинає свою повість тоді, коли князь Ярослав Осьмомисл мав 30 років і роздумував про своє життя в своєму саду та читав твір Іоанна Дамаскина. І от тоді „якось несподівано спитала його улюблена донечка Оленка:

— Що таке щастя, татку?"

Можна б сумніватися, як могла молоденька Оленка поставити такий запит батькові, який „робив щасливими других, але сам щастя не зазнав". Оленка може не знала того, що її батько „не любив своєї дружини Ольги зі Суздаля", і тому „не знав, що означає родинне щастя". Запит Оленки був „несподіваний" і нічим не вмотивований.

Та оцей її запит стає зрозумілий тому читачеві, який знає твір Назарука, в якому такий самий запит ставить внук Ярослава Осьмомисла, син його найстаршої доні, цієї самої Оленки, дружини славного Ігоря Святославича — героя „Слова о полку Ігоревім". Цей внук, п'ятнадцятирічний Володимир Ігоревич, питався свого дідуня, будучи в нього в гостині, чому дідусь дуже скоро постарівся. Ярослав відповів:

— Бо я не мав щастя в житті.

— А що се таке щастя, — запитав Володимир Ігоревич.

В творі Назарука ця сцена вмотивована й не штучна.

Та погляньмо загальніше на ці дві повісті про князя Ярослава Осьмомисла.

Назаруків твір має 411 сторінок, він складається з двох частин, в першій виступає ще Ярославів батько князь Володимирко, який вмирає в 1153 році після одруження свого сина одинака. В дальших „главах" першої частини Назарук пише про те, як молодий князь гостить у себе бояр та аж в трьох „главах" пише про війну за „Погорину Волость". У другій частині (ст. 197-411) автор пише про найважливішу подію в житті князя Ярослава — про його любов з боярівною Настасею, вставляючи один розділ про пригоди Мирослава Крушини на Близькому й Далекому Сході, під час того, як його товариш юних літ, князь Ярослав, вислав був його з посольством до Візантії. „Глава" ця не дуже то потрібна в розвитку сюжету, він мав тільки запізнати галицького князя з філософією Будди. Осьмомисл не захоплювався буддизмом, але вище ставив християнство, яке „також говорить про терпіння, але лікує його, а не убиває разом з життям. А що за різниця в тім, знаю добре, бо я сам убивав життя з пімсти за Настасю і сам лічив (лікував — Л. Л.) терпіння".

Фостунова повість має 22 розділи. Вона зачинається тоді, коли князя „молодість пройшла в походах, турботах і державних клопотах. Робив щасливими других, але сам щастя не зазнав". Автор вже на 7-ій сторінці пише, що нарід любив князя, бо він заступався за бідних, не дозволяв кривдити смердів (— свобідних селян — Л. Л.), полегшував життя закупам і рабам. Такого доброго й мудрого князя Галицька Волость ще не мала. Величали князя у церквах і молилися за нього калагури (монахи) в манастирях". Та оцю готову характеристику князя виправдує зараз автор оповіданням про те, як князь вирішив справу спору боярина Яриловича з боярином Ведмедем.

Другий і четвертий розділ (всього 32 сторінки) Фостун призначив на посольство з Галича до німецького князя Зігфріда, званого Чорним, який був васалем ляцького короля Болеслава Кучерявого. (Ми бачили, що в Назарука було посольство на схід, яке не багато мало зв'язку з фабулою; те саме і з посольством до цього німецького „хрестоносця" князя Зігфріда, який мечем і вогнем винищував литвинів і жмудинів під гаслом навертання на християнство. — Так твориться імперія, – казав грек Іпоколон – член галицького посольства. Цьому Зігфрідові присвячені ще сторінки 91-99).

Вже в третьому розділі Фостун показує, як зачалася любовна історія між князем Ярославом і Настасею Чагрівною. Ця сцена на поляні в лісі нагадує повість Назарука, яку Фостун мусів читати. Князь стрінув дівчину в лісі, яка представилася йому як Настася Чагрівна, а він для неї був теребовельським боярином. І так було так довго, поки їх „не відкрили звідуни княгині", а також і брати Настасі.

Кінь князя був голодний і хотів пити. Настася бажала накормити і „теребовельського" боярина і принесла з дому харчі. У Фостуна:

— Я так спішилася, що й не прихопила багато, — защебетала вона, простелюючи хустину, на яку поклала великий шматок хліба, сир, м'ясо й маленький глечик питного меду (ст. 49).

Назарук пише про це так: „Вона розв'язала білу хустину й розстелила на траві та й почала розкладати те, що в ній було: хліб, кусень студеного м'яса, кілька гарних грушок і кілька золотих як сонце пластинок вощини з медом" (ст. 236).

В Назарука: „Я чув у Галичі від дворян князя Ярослава, що боярин Чагрів має дочку Настасю і що вона дуже — —" урвав. Вона питала поглядом — що?

— „Гарна", докінчив по хвилі. У Фостуна: „Князь із захопленням задивився в її голубі очі й забув, що має їй відповісти.

— Хто ти, така...

— Яка? — дещо несміливо запитала дівчина.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Всеволод Кармазин-Каковський

КНИГА ПРО УКРАЇНСЬКУ ІКОНУ

3

У шостому розділі — „Головні типи галицької ікони" — автор звертає увагу читача на те, що до середини XVIII сторіччя серед ікон Богоматері переважав майже виключно тип Одігітрії, з фронтально поставленою півпостаттю Богоматері і малим Ісусом на лівій руці. Автор наводить кілька чудових взірців цих творів великої школи і досконалого майстерства. Між ними — ікона Богоматері з Фльоринки на Лемківщині (Сяніцький музей) в еліптичній авреолі з чотирма ріжками, яка перекликається з подібною фрескою малярів-русинів у каплиці св. Хреста в катедрі Вавельського замку в Кракові з 1470 р. Автор описує теж типи ікон з Ісусом Христом. Серед них — монументальна, добре зрівноважена постать Христа-Учителя з Милика на зах. Лемківщині, далі зображення „Христа в славі", на престолі в овальній авреолі, трактована своєрідно в порівнянні з інтерпретаціями цієї теми в Максима Грека і Андрія Рубльова. Ще іншим типом є „Нерукотворний образ", з обличчям Христа на вишиваній пелені, яку підтримують двоє архангелів.

Автор високо оцінює ритмічну співгру і згармонізування цілости ряду апостолів із старого іконостасу в Рогатині. Тут апостоли зображені парами, а у виразі їх облич і грі рук виражене щось глибоко психологічне; ми б додали, що там висловлено мікельанджелівське змагання до величности мальовничо-рухливих форм (думка автора, вислів наш).

Цікаво заналізовано вибраження популярних на західних землях України святих — Михаїла і Юрія, Дмитра і Микиту, у відповідному убранні і оточенні. Багато варіянтів зображення мають ікони св. Миколая і Параскеви, римської і „сербині", мощі якої 1641 р. перенесено до міста Ясси в Румунії. Великі розмірами і складні тематично були ікони „Христових страстей" і „Страшного суду", в останню ікону малярі широко вносили сучасні мотиви типажу і фолкльорних елементів.

Візантійський стиль розвивався в багатьох школах: грецькій, болгарській, сербській, румунській, галицькій та московській. Ці школи, об'єднані одним обрядом, часто співпрацювали і взаємно на себе впливали. Одночасно галицька школа іконопису за часів ґотики, ренесансу і барокка мала і західні впливи.

В розділі VII — „Ікона XVII-XVIII ст." — вага українського мистецтва внаслідок розвитку нової української військової сили — козацтва — зосереджується в Східній Україні. І соціяльна, і національна боротьба набуває форми релігійної боротьби православ'я з агресивним польським католицизмом. Ставши майже аскетичним формалізмом, візантійських стиль у малярстві перетворюється на ближчі до природи і життя форми ренесансу, барокко, клясицизму та реалізму. Поруч з іконографією, розвивається портрет, виникають малярські цехи і школи, які витворюють своєрідно народницький тип ікон.

Синтеза мистецтв — архітектури, скульптури, малярства та декоративного мистецтва — реалізується в пишних іконостасах. Автор наводить перелік найцінніших з мистецького погляду іконостасів, зупиняється на аналізі їх, на іконах Покрови-Богоматері. В другій половині XVIII сторіччя мистецтво ікон поступово занепадає, але ще розходиться по ярмарках і процах та служить для прикрашування селянських хат.

У розділі VIII — „Ікона лемківська і закарпатська" — автор визнає лемківську ікону за приналежну до галицької школи малярства. Відсутність охорони в післявоєнній Польщі після війни привела до того, що з 514 церков, за самими польськими джерелами, було знищено 164 церкви, з яких 101 належала до категорії „пам'яток архітектури". Щойно 1956 і 1962 р. польський уряд видав різні закони про охорону мистецьких творів та почав карати за крадіж ікон з опущених церков.

Автор перелічує найважливіші музеї та складниці українських ікон у Польщі: В Перемишлі (понад 300 ікон), в Сяноку (понад 500), у тому ж Сяноку в іншому музеї (250 ікон), у Ланцуті (800 ікон), у Кракові (понад 200 ікон), та ще в Ряшеві, Новому Санчі і в складниці в Бєчу. Тепер Польща влаштовує виставки найкращих ікон, студіює їх, але більшість польських мистецтвознавців намагається відірвати ікони від українського загально-національного ґрунту, особливо лемківську.

Щодо закарпатського малярства, то автор стверджує, що воно зібране і досліджене дуже нерівномірно і що саму ікону цілком ще не охоплено. Найцінніша студія на цю тему належить Володимирові Залозецькому ще з 1925 року. Одним з кращих творів закарпатського малярства автор вважає ікону Богоматері з села Ізки, на північ від Мукачева. Тут Богоматір тримає в правій руці гілку бузка. В закарпатській іконі відчувається намагання висловлюватися головно лінійними засобами і трактувати ікону, з погляду формального, вільно.

Зробивши досить докладний перегляд змісту праці, робимо такі висновки:

1. Сам факт створення і видання першої в історії українського мистецтва цільно і синтетично задуманої монографії, присвяченої темі української ікони XII-XVIII століть, становить достойну уваги подію.

2. Автор переміг багато труднощів, зв'язаних з розпорошеністю об'єктів дослідження — цінних з мистецького погляду ікон — і зумів у зосередженому і доступному для всіх викладі зробити помітний внесок до скарбниці не тільки українського, а й всеслов'янського і світового мистецтва.

3. Свою працю про українську ікону автор добре документував, обґрунтував і чудово з погляду друкарської техники видав.

4. В цій праці систематизовано і захоплююче цікаво подано багато нових фактів — малознаних і зовсім ще ніде не опублікованих ікон, репродукції яких коротко і змістовно пояснено в тексті.

5. Найголовніше те, що автор у своїй праці показав, з якою геніяльно творчою силою візантійські схеми перетворено в перейняті українським духом образи, об'єднані своєрідним мальовничим стилем і позначені естетико-вітальною живою людяністю.

6. Цією працею автор довів, що мистецька спадщина українського народу з XII-XVIII віків, у галузі іконопису, становить високовартісну історичну базу для творчого розвитку сучасного українського малярства.

(Кінець)

ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

розбудили глибоке почитання Митрополита серед своїх і чужих. Внесення прохання до Апост. Престолу про переведення канонізації закінчилися успішно.

На другому етапі ходу до беатифікації підноситься домагання і зазив до всіх: духовенства, монашества і вірних — в тридцяті роковини смерти Митрополита — ще більше посилити молитви і старання, щоб проголошення його блаженним і святим, доповнити лик українських святих: Володимира, Ольги, Бориса і Гліба, Антонія і Теодозія Печерських, Евфрозини, Параскевії і Пракседи і Йосафата.

Стоячи нині перед його духом, ми мусимо в покорі і зі стидом визнати наші великі промахи і недомагання в змаганнях нашої Церкви і Народу. Не зважаючи на важке, впродовж 35-років, переслідування, всякі гнети нашої Церкви і української національності, ще живе там на Україні неустрашима Христова віра і національна свідомість. А їх молитва, як молодців в огненій печі, не устає. Та на жаль, на поселеннях, мимо всіх надлюдських зусиль не можна довести до єдности нашої Церкви, ні нашого Народу. Відпір всім намаганням розчленувати нашу Церкву і народ та змести їх з лиця землі може дати тільки з'єдинена сила в бойовій славі. А тим часом і чужі і, на превеликий жаль, свої явно і по скритому видуть боротьбу дальше на зборах, в часописах, відозвах і заявах, покликуючись навіть на компетенції, — торощуть всі дотеперішні досягнення на полі єдности, і то від найвищих верхів до найнижчих верств. Всевладно розпанošилися і дальше у нас своя амбіція, свої користи і вигоди понад все. І висміювана іронічна пословиця „сам собі пан і удільний князь" — стала правилом і не дає підчинитися та прилучитися до здорового ядра, зосередженого в Товариствах Патріярхальників, щоб вести справу помісности і патріярхату до успішного завершення нашої помісности Церкви і закріплення єдности народу. Тому то Слуга Божий Андрей взиває дрожачим голосом до спам'ятання! Аж страх як легкодушно поступають майже всі наші провідні українські духовні і світські одиниці та стягають на себе проклін потомства!

Одно з найбільших наших сучасних завдань до проголошення блаженним Митр. Андрея — це розбудження і плекання покликань до духовного стану серед нашої молоді. За заступництвом Слуги Божого Андрея, молоде, свіже духовенство дасть найсильніше запевнення розвою нашої Церкви і закріплення національної свідомости, зростом шкільництва і оживленням нашої славної традиції.

Ось з цими думками станьмо, ми розбиваюча себе спільнота, монолітом і під проводом Слуги Божого і за його прикладом змагаймо в Бозі за здійснення наших належних нам прав і створення для нас людських умовин.

Благословення Господнє на Вас!

Дано в Римі при храмі Жировицької Божої Матері й святих мучеників Сергія і Вакха, у празник Всемірного Воздвиження Чесного Хреста, дня 27-го вересня 1974 р. Б.

Радіопередача „Український Час" у Монтреалі

Єдина українська радіопередача „Український Час" у Монтреалі існує вже одинадцятий рік.

Ініціяторами й організаторами радіопрограми „Український час", протягом 4-ох років у Монтреалі були: Іван Опарик — адміністратор і Віктор Гладун — мистецький керівник. Опісля мистецьку частину вели артисти: Євгенія Чайка й Борис Дніпровий та Євген Костюк.

Вже від семи років мистецькими речитаторами є Наталка Дідух-Опарик, яка також є заступницею свого батька — директора Івана Опарика по сьогоднішній день.

Іван Опарик

Слухачі високо доцінюють „Радіо-Український Час" зокрема за глибоко ідейні й політичні коментарі д-ра Романа Рахманного, коментарі часто черпають з української вільної преси, здебільша щоденника „Свободи" й інших. Подається також місцеві оголошення та події з різних ділянок культурно-національного й релігійного життя. Радіо „Український Час", охоплює майже кожну ділянку української спільноти. Часто маємо нагоду почути духовні слова о. Ігоря Куташа та д-ра о. Ігоря Мончака та інших священиків і владик обох віровизнань, православного й католицького. Духовні слова — скріплюють старших віком людей, а добірна й найкраща українська музика та пісні служать розвагою молоді.

Директор Іван Опарик також і для наших найменших слухачів, а головно для Рідношкільних передач Монтреалю й Околиць, безінтересовно передає перебіг із важливіших уривків дитячих імпрез.

З нагоди відзначення 80-річчя щоденника „Свободи" у Монтреалі, через три суботи подавано через радіоприймач широкі звідомлення.

Директор — Іван Опарик є членом УНС, 465 Відділу. Удвох з дружиною — Євдокією виховали троє дітей: дві дочки — Досю й Наталку (обидві замужні) та 8-мирічного синка Петруся. Дося заміжня за настоятеля собору св. Софії о. Ігоря Куташа, а Наталка — студентка медицини, за вчителя економії одинадцятої кляси в середній школі, Ореста Дідуха.

Наталка Дідух - Опарик широко знана в двомовних мистецьких речитативах. За мистецькі речитаторські здібности її обрано минулого року на кралю Квебеку, за що й була кількакратно відзначена різними нагородами.

„Радіо - Український Час" провадить одногодинну радіопередачу кожної суботи, від год. 1 - 2-ої по полудні й в інші визначені дні, як звеличання свят Різдва, Великодня та інших важливіших подій.

Директор Іван Опарик у минулому ювілейному році „Українського Часу" пережив ще одну важливу подію в його родинному житті, а саме 6-го жовтня м.р. його доня й співпрацівниця — Наталка повінчалась з Орестом Дідухом в соборі св. Софії —в Монтреалі. Тайни шлюбу доконали: о. протоієрей д-р Володимир Слюзар — попередній й довголітній настоятель собору св. Софії у Монтреалі й о. Ігор Куташ.

Весільне прийняття відбулось у залі собору, з участю численних гостей. Весільним старостою був старший брат молодого — Остап Дідух, а п-во Гаврилюки приготовили перекуску й вечерю. До танців пригравала відома— оркестра „Рушничок".

Т. Мороз

До виставки творів Мирона Левицького

20 жовтня ц. р. Об'єднання Мистців Українців в Америці відкриває у своїй ґалерії виставку олійних картин Мирона Левицького з Торонта. Це дає привід сказати кілька слів про одного з наших передових мистців пензля. Немає бо сумніву, що коли б зібрати десять наших найвидатніших мистців у діяспорі, то в тій десятці поминути М. Левицького було б годі. Вистане заглянути до 11 тому англомовної Енциклопедії України, де є кольорова репродукція його „Гуцульського танку", щоб відразу побачити, як своєрідно вирізняється цей твір серед інших репрезентативних творів нашого нового малярства.

Виставка покаже понад 20 бльшеформатних картин Левицького-лева (таким скоротом підписував він свої твори ще у Львові). Відвідуючи мистця навесні ц. р. в Торонті, мав я змогу бачити чимало нових його картин, які тепер знайдуться на виставці, а з деякими ранішими творами міг запізнатися при інших нагодах.

Що являє собою малярство Левицького, що нового вносить воно в українське мистецтво і яке його відношення до мистецьких рухів сучасности? Він, передусім, мистець модерний, тобто хоче висловитися в першій мірі кольором і формою. Безперечно, абстракційні пошуки сучасного малярства йому не чужі, але він підходить до них по-своєму. Наприклад, у його „Автопортреті" глядач, на перший погляд, бачить тільки абстрактну масу зеленої фарби з кількома червоними плямами. І щойно вдумавшись у відношення тих тонів, він, глядач, спостерігає, як з тієї зелені вилонюється постать — автопортрет, і глядач починає розуміти, що мистець узявся до цього засобу на те, щоб тими абстрактними елементами спотужнити психологічно-метафізичне діяння своєї картини. А творити на межі світу реального й уявного — це ж головна мета кожного мистецтва, включно до поезії.

Левицький, як і деякі інші його сучасники, передусім Л. Гуцалюк і А. Сологуб, вийшов з французького малярства повоєнних років, що в хаосі різних поважних і неповажних напрямків шукало якоїсь синтези, базованої і на досвіді минулого і на бажанні творити по-новому. 50-і роки були для Левицького великою мірою вирішними, особливо його виставка в Паризькій ґалерії Рор Вольмара на весні 1958 р., куди його увів відомий французький критик Поль Сантенак. Французька критика відразу відмітила характерні риси малярства Левицького. Журнал „Артабан" писав, що Левицький „має дар блискучого кольориста, в нього є певність свого знання і любов до широкої тематики. Його притягає сильний і виразний графізм в експресіоністичному дусі. Портрети його без перевантаження і живі, пейзажі позначені справжньою поміркованістю, а релігійні сцени віднаходять ритм та авторитет середньовічних творів". „Ля Рев'ю Модерн" ствердило, що „українське походження Мирона Лева безперечно вплинуло на його творчість, воно дає їй близьку подібність до східного мистецтва. Це виявляється, між іншим у його картині, що представляє воїнів князя Ігоря. Вона дуже стилізована і дає нам відчути небуденну велич зриву, підкреслену вібруючим акордом зеленої і червоної барви, що відбивається відгомоном і в інших його картинах. „А „Лє Нувель Летерер" порівнювали декоративні елементи в малярстві Левицького з проблемами, яких у своїх картинах шукав Матіс.

Графізм лінії та експресивний колір, стверджені тоді французькими критиками, це й є основні риси давнього українського малярства, відроджені в перших десятиріччях нашого сторіччя Нарбутом, Бойчуком, Кричевським, Петрицьким та їх послідовниками. Тут не слід забувати, що Левицький не тільки маляр, але й видатний графік та ілюстратор, тобто він опановує одну з головних підстав малярства — добрий рисунок і вміння компонувати. Левицький вміло поєднує в своїх творах графізм з суто малярськими засобами. Він дає часто перевагу одному, часом другому елементові, але завжди зберігає лінійну ритмічність і зрівноваженість барвних площин, тобто прикмети композиційні. Він тут ведений і набутим знанням та досвідом, і вродженим почуттям ритму й гармонії, й інстинктом, який каже підсвідомо одні елементи приймати, а інші відсувати набік; спостерігання цього творчого процесу власне й дає головну атракцію сприймання мистецького твору.

Мирон Левицький багато подорожував, а відомо, що „подорожі вчать". З кожної з них він привозив нові враження і кожне з них перетворював по-своєму. Глядач на виставці побачить мотиви Сінґапуру й Бомбею, Істамбулу й Тегерану, Автралії й Мехіко, спостереже, як і наскільки мистцеві вдалося перетворити ті мотиви на принципи його власної, української, естетики. На виставці є й портрети, і композиції — мітичні („Дажбоґ", „Лада") і релігійні („Зіслання св. Духа", „Великдень" та ін.) — широкий діяпазон тем і різноманітності їх формального і кольористичного розв'язання. Левицький — багатосторонній, здумливий мистець, що не йде на дешеві ефекти, рух і динаміка не асоціюються в нього з хаосом, вони бо є фактором універсального ладу. І зовсім нормально, що в малярстві Левицького почувається і його інтелектуальне напруження, яке вносить свій чинник рівноваги у весь такий складний процес мистецького творення.

Накінці згадаю один епізод: десь восени 1961 року ми зустрілися в Парижі, в Музеї Модерного Мистецтва, де саме відбувалася виставка „Міжнародне Бєннале Молодих" (до 35 років). Довго блукали ми залями виставки, розглядаючи такі твори, як „Музична скульптура" (старе поламане піяніно), „Вічність" (нічний горщик на педесталі), „Голос у квадраті" (квадратне полотно, за яким що дві хвилини дзвонив телефон - автомат). З довгими носами, вийшли ми на терасу цього, підчиненого французькому Міністерству Культури, музею і дивилися на Сену й вежу Ейфеля... — „До цього ми ще не доросли", сказав я мимоходом. Левицький замахав руками: — „Не дай Боже, щоб ми доросли!"

Справді, проблеми українського мистецтва куди поважніші, і вони знаходять свій яскравий вияв у малярстві Левицького.

С. Гординський

Заповідають економічну депресію в Японії

Токіо. — Емей Ямашита, заступник міністра міжнародної торгівлі і індустрії та один із чотирьох визначних і найбільш впливових в японському економічному світі осіб, заявив, що Японія майже певно прямує до депресії, початку якої треба сподіватися вже в 1975 році. Помимо того, що японський уряд поробив цілий ряд заходів для зупинення інфляції, включно зі скороченням видатків на оборону, ціни на ринках всеодно зросли аж на 25 відсотків. Ямашіта заявив кореспондентам, що уряд уже повинен розпочати заходи, щоб захоронитись перед ланцюговою реакцією банкрутства у японській індустрії, що може наступити в самих початках депресійного періоду. Він переконаний, що економічна депресії в Японії почнеться весною 1975 р., коли робітничі профспілки звичайно розпочинають боротьбу з урядом за підвишку платень. „Якщо б ми спільно могли зупинитись у цих заходах на сприйнятливій для всіх висоті, заявив Ямашіта, ми могли б врятуватись перед інфляцію і може навіть наблизитись до зворотного пункту відродження японської економії."

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

політичному та суспільному житті.

Пані Уляна Дячук, касир УККА, звітувала про фінансові справи УККА. У вересні ц. р. Канцелярія УККА вислала 18.000 індивідуальних закликів на вплату Національного Датку, як початок цьогорічної кампанії на Український Народний Фонд, що буде тривати до кінця 1974 року. Викази минулорічної збірки вже були надруковані і вислані в часописах: „Свободі", „Америці" і „Народній Волі". Ціль цьогорічної збіркової кампанії є досягнути 140,000.00 дол. Крім того, ведеться рівнобіжна кампанія на оборону прав людини в Україні та на дім УККА-СУА в Ню Йорку. Пані Дячук закликала Відділи УККА та громади до посиленої збіркової кампанії.

Екзекутивний директор мґр Іван Базарко, звітуючи про пророблену роботу УККА, ствердив, що українська громада в Америці піддержує всі дії УККА — політичні, культурні та громадські, зокрема акції в обороні поневоленого українського народу. Ми відбули дві великі маніфестації — у Вашингтоні і в Ню Йорку, — вислали звернення в тій тій справі до президентів Ніксона і Форда та до державного секретаря Г. Кіссінджера, відбули особисті інтервенції в Об'єднаних Націях — в Комісії прав людини та в Американській Місії до ОН, окремі листи вислано до сенаторів і конґресменів, щоб вони склали свої заяви в обороні В. Мороза в Конґресі ЗСА.

Відносно купна дому УККА-СУА, звітодавець подав, що 1-го липня ц. р. заключено вступний контракт. Вневдовзі наступить заключний контракт. Адвокат Іван Г. Робертс, правний дорадник УККА, представив справу купна з правного боку. Дім, як відомо, Український Конґресовий Комітет Америки купує разом із Союзом Українок Америки, у відношенні 60 X 40% у співвласництві.

Проф. Іван Вовчук, голова Політичної Ради УККА, звітуючи про її діяльність, порушив такі проблеми, як необхідність координування дії в обороні нескорених в Україні, про потребу внутрішньої консолідації та скріплення суспільно-національного життя української громади, яка є основою нашої національної екзистенції в Америці, та про позитиви й неґативи українського шкільництва в цій країні. Проф. І. Вовчук подав відповідні резолюції Політичної Ради для здійснення Екзекутивою УККА.

Ігнат Білинський звітував про засідання членів Секретаріяту СКВУ, що відбулося 5-го жовтня ц. р. в Ню Йорку. Головною точкою нарад була справа відкриття Інформативного Бюра СКВУ при Об'єднаних Націях в Ню Йорку, веденням якого займеться ред. Орест Питляр. Секретаріят СКВУ проголосив листопад місяцем солідарности з Українським народом в його боротьбі за волю та державну незалежність.

30-річчя „Українського Квартальника"

Згідно з рішенням Екзекутиви УККА, відзначення 30-річчя „Українського Квартальника" назначено на грудень 1974 року. Д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", звітував про пророблену підготовку до цього Ювілею, який відбудеться в суботу, 7-го грудня ц. р. З цієї нагоди відбудеться цілоденна наукова конференція в Українському Інституті Америки та Ювілейний бенкет вечором того ж дня в готелі „Коммодор" в Ню Йорку.

В Конференції візьмуть участь визначні українські, американські та канадські науковці, які обговорюватимуть різні проблеми, зв'язані з Україною, СССР та Східньою Европою. Плянується також видати всі доповіді окремою книжкою для утривалення історії „Українського Квартальника" та політичної дії американських українців. В тій цілі Редакційна Колеґія у співпраці з Екзекутивою УККА вишле спеціяльного листа до співробітників, передплатників та читачів „Українського Квартальника" із закликом до відповідної пожертви на видання цього ж збірника.

Програмою ювілейного бенкету займеться спеціяльний комітет, який тепер організується.

Звіти комісій

Д-р Антін Жуковський, голова Комісії для розгляду українського зорганізованого життя в Америці та голова Відділу УККА в Північній Дакоті, звітував про працю Комісії. В склад її входять члени Екзекутиви УККА, які є представниками професійних товариств. Комісія в квітні цього року переслала до української преси свій комунікат з проханням надсилати на її адресу опінії та конструктивні пропозиції щодо покращання нашого громадського життя для досягнення консолідації. Комісія розглядає надіслані матеріяли.

Редактор Ігнат Білинський, в імені проф. Богдана Гнатюка, голови Комісії для розгляду сучасного стану в Україні та прав людини, звітував про працю тієї Комісії. Комісія плянує влаштувати в найближчому часі ряд доповідей на сучасну проблематику в Україні. Рівно ж плянує видавати окремий бюлетень. Вже на викінченні скрипти про русифікацію в Україні, які будуть здані до друку.

Проф. Василь Омельченко повідомив, що перша частина праці „Акти Української Державности" є вже готова до перекладу; працю виготовляють проф. Олександер Оглоблин та проф. Василь Омельченко.

Олекса Калинник інформував Екзекутиву УККА про півгодинну радіоавдицію в українській мові, яку він своїми заходами провадить вже від червня ц. р. Вніс пропозицію, щоб УККА перебрав її ведення, бо вона є доконче потрібна в Ню Йорку. По довшій дискусії рішено ту справу розглянути ще раз в наступному році з призначенням відповідної суми грошей.

Після всіх звітів була широка дискусія, в якій забрали голос майже всі присутні члени Екзекутиви УККА.

Винесено ряд постанов і резолюцій.

Порішено проголосити звернення Екзекутиви УККА в справі солідарности з українським нескореним народом на рідних землях, згідно із обіжним листом Секретаріяту СКВУ.

Нова Управа Відділу УККА на Міннесоту

В дні 18-го серпня ц. р. в залі Українсько-Амер. Дому в Мінн. відбулося закінчення Загальних Зборів Відділу УККА. Зборами проводив В. Станиславів, секретарював П. Ванаш. До президії запрошено емеритованого проф. О. Грановського, почесного члена місцевого Відділу.

В склад нової Управи Відділу входять: Люба Менжега — голова, П. Пишко — заступник, В. Лісович — секретар,, А. Данилюк — англомовний секретар. В. Станиславів — культурно-освітній референт, М. Каркоць — скарбник, В. Пакуляк — пресовий референт, Ст. Михайльонка — Народний фонд; члени Управи: М. Товстоп'ят, О. Амброзяк, А. Кушнір, Пашковський; Контрольна комісія: А. Семенюк, Д. Мандибур, П. Ванаш.

На зборах порушено справу оживлення праці УККА, приєднанння більшого числа членів та створення Культурної Ради, яка мала б бути допоміжним та дорадчим чинником. Із засягом підготовчої праці у зв'язку з 200-річчям Америки познайомив присутніх проф. О. Грановський.

Склад нової Управи очолений Л. Менжегою каже нам сподіватися, що праця Відділу на терені Твин Сіті ще більше оживиться.

Василь Пакуляк
пресовий референт УККА на Міннесоту.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Марія Тереса Бренинґ, доня Євгена і Стефанії Бренинґів, нова ґленка 214-го Відділу УНСоюзу при УСТ „Чорноморська Січ" в Нюарку.

Василь Патрило, новий ґлен 344-го Відділу УНСоюзу в Ню Бронсвік, Н. Дж., якого вписали в ґлени вуйко Петро та бабця Анна Патрило.

Синді Патрило, нова ґленка 344-го Відділу УНСоюзу в Ню Бронсвік, Н. Дж., яку вписали в ґлени вуйко Петро та бабця Анна Патрило.

Наталія Х. Воробець, нова ґленка 14-го Відділу УНС в Нюарку, Н. Дж. Маленьку Наталку піддержує до знімки її мати Христина, руки якої можна бачити на фото. Вписав в ґлени УНСоюзу маленьку внучку Наталку дідусь о. В. Золкевич.

Іван Ушлінов, син Олекси та Оксани Ушлінов, новий ґлен 233-го Відділу УНСоюзу в Лорейн, Огайо, який виграв у льотерії конвенційної кампанії нагороду в сумі $50.00.

Таня Марія Мельничук, нова ґленка 233-го Відділу УНСоюзу в Лорейн, Огайо, яка виграла нагороду 100.00 дол. в льотерії конвенційної ґленської кампанії. Вписала маленьку Таню в ґлени УНСоюзу її бабуня Михайлина Мельничук.

Вікторія Патрило, нова ґленка 344-го Відділу УНСоюзу в Ню Бронсвік, Н. Дж., яку вписали в ґлени вуйко Петро і бабця Анна Патрило.

Євен Лука Бренинґ, син Євгена і Стефанії Бренинґів, новий ґлен 214-го Відділу УНСоюзу при УСТ „Чорноморська Січ" в Нюарку.

Деніс Патрило, нова ґленка 344-го Відділу УНСоюзу в Ню Бронсвік, Н. Дж. яку вписали в ґлени вуйко Петро та бабця Анна Патрило.

Літературний вечір гумору й сатири Зої Когут

(„З серцем і перцем")

У своїй другій подорожі з Австралії до Америки Зоя Когут завітала й до Едмонтону, де виступала двічі. В суботу 14-го вересня ц.р., по спільній вечері в „Екзекютів Гавз", поетеса Зоя поділилась з приявними (56 осіб) відомостями про життя українців в Австралії. Її доповідь - гутірка й відповіді на питання про різногранне життя уможливили скласти собі картину про життя-буття наших братів в далекій Австралії. Першою частиною проводив станичний пл. сен. інж. В. Кунда, привітав поетку та представив членів комітету під проводом пл. сен. Соні Скрипник, заступниці станичного, що з пластунами сеніорами зорганізувала два вдатні виступи. Діловою частиною прилюдної сесії проводив голова Осередку НТШ на Західню Канаду проф. д-р Яр Славутич, який і представив гостю та доповідачку. В розваговій частині виступив квартет пластунок юначок під проводом ст. пл. Лілеї Горняткевич з піснями: „Струмочок" і „Сонце згасло" при акомпаньяменті на гітарі.

Літературний вечір гумору - сатири відбувся у неділю 15 вересня ц.р. о год. 7:30 вечора в залі Філії УНО. Мила поетеса і талановитий сатирик Зоя Когут захопила приявних, що заповнили простору залю, як ніколи раніше на подібних виступах, і не щадили їй оплесків. Представив її доцент д-р А. Горняткевич. У першій частині Зоя побудувала свої виступи на гумористичних і сатиричних віршах із своєї першої збірки „Культурні арабески", другу частину зі своєї другої збірки „Кучерявий дим" та ще не друкованих поезіях, як ось „Ой, думи, ви думи". Знаменними рисами її творчости є легка іронія, що переходить у сатиру, коли торкається типових наших хиб („Культурні арабески: З громадського альбому") і ніжність вразливої поетеси-лірика, якщо йдеться про українську людину, яка стала символом терпіння, мучеництва української нації та Христової Церкви, як ось у поезіях: „Хто зрозумів", присвячену Його Блаженству Йосифові Сліпому, „Візита Архипастиря" — теж Блаженнішому або поезії, що починається словами „Я дякую Тобі".

До речі в Едмонтоні розпродано 63 примірники її книжки „Кучерявий дим". Виявом спонтанної реакції приявних на її виступах був спів гимну „Ще не вмерла" в Калгари, тиждень раніше, в неділю 8-го вересня. На закінчення її виступу маленька новачка Таня Тодосійчук вручила гості китицю червоних троянд від Пласту в Едмонтоні, що зорганізував її два виступи під проводом невтомної пл. сен. Соні Скрипник, яка й гостила в себе поетесу. В Едмонтоні гостя відвідала обох Владик: Андрія і Ніля, Курси Українознавства ім. І. Франка, Видавництво і Редакцію „Українські Вісті" та Українську книгарню, не згадуючи вже окремих товариських зустрічей. З Едмонтону поетеса Зоя від'їхала до Вінніпегу, опісля до Міннеаполісу й далі на схід.

М. Х.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

— Така гарна, — відповів князь" (стор. 48).

Ствердивши повищі запозичення в повісті Фостуна з твору Назарука, ми залишаємо дальшу аналізу зі становища так званої „впливології" (це могла б бути магістерська праця для якогось студента), тут ще згадаємо те, що Настася каже „теребовельському бояринові":

— Цікаво, чому це наш князь не хоче бути великим князем київським? Він такий мудрий та сильний, і йому було б найлегше засісти в Києві. Адже він і так ходив походом на Київ... (Фостун, ст. 51).

У Назарука: „Я дуже хотіла б знати особливо те, чому князь Ярослав не хоче Києва?" (239).

Коротко про фабулу повісти Фостуна. Князь закохався в Настасі, їхня любов виявилася, Настася завагітніла та народила сина. Княгиня Ольга та бояри підготовили змову - бунт проти Ярослава, якого бунтівники заарештували, а бідну Настасю спалили на кострі як чарівницю. Не переказуємо дальшого змісту цієї книжки Фостуна, який є свобідно написаний за Назаруком. Радимо читачеві прочитати повість Фостуна, який цікаво її написав, хоч, ідучи за „модерними" нашими авторами, не цитує тих джерел, якими користується. Ми такого „модернізму" не визнаємо, бо ми старі традиціоналісти.

І Фостунова і Назарукова повісті кінчаються згадками про те, як літописи вихваляють славного князя Ярослава Осьмомисла як мудрого володаря, який „не раз відкривав київські ворота й підпирав угорські гори своїми полками". Наприкінці обидвох повістей згадують автори про славне „Слово о полку Ігоревім", в якому поет вихвалив галицького князя, який сидить на своєму золотокованім престолі.

Мало в нас повістей із історичним жанром. В поневоленій Україні не може появитися історична повість, яка вірно з правдою малювала б наше минуле. Наші автори не цікавляться літературними творами з історичними сюжетами, бо це вимагає поважнішої праці, студіювання джерел. Назарук вивчив княжу добу, і рідну і у візантії. Та і в нього є деякі анахронізми. Пригадуємо собі, що на його „Ярослава Осьмомисла" написав був рецензію професор Свєнціцький, який писав, що в Назарука забагато дзвонення в церквах. Те саме і в повісті Фостуна. На 103-ій сторінці на Різдво грають дзвони в сімох галицьких церквах, а за ними „роздзвонилися дзвони в усіх пригородських церквах" (103).

Наші енциклопедії подають, що тоді, друга половина 12-го віку, не було ще дзвонів при всіх церквах в нас...

Обидва автори вибрали собі на героя своїх повістей славного галицького князя Осьмомисла, який терпів і тому, що тодішню Україну нищили таки і свої власні князі. Князь Ярослав був соборник - патріот, та не міг помогти рідному краєві, бо його духа заламав той злочин іншого князя, що стався під Теребовлею.

Твір Фостуна показує, до чого ведуть міжусобиці, і тому варто його читати, бо міжусобиць і тепер в нас не бракує.

Збори мешканців Українського Села — Ґлен Спей

Ґлен Спей. Н. Й. — (І.Д.) Другі загальні збори мешканців цієї громади відбулися дня 3-го серпня при участі 62-ох осіб. В. Бідяк, заступник голови Е. Попеля. До президії зборів були обрані: інж. А. Осадца — голова, д-р Б. Кекіш і Я. Гавур - секретарі. Колишній душпастир Українського Села — о. сен. Ст. Клепарчук, вніс проєкт уладжувати на Верховині влітку українські фестивалі, подібні до Давфинських у Канаді. Цю справу, обговоривши, схвалено і доручено новій управі перевести в життя.

Звіт з діяльности уступаючої управи Громадського комітету здав Б. Бідяк. Він ствердив, що ми почали працю з малим числом, а тепер наша громада має 300 українських родин, біля 1,000 осіб. З того 160 родин має свої хати, інші закупили парцелі. Двох українців обрано до місцевих урядів: інж. А. Осадцу — радним міської управи, Гр. Журавля — податковим асесором Ламберленду. Громадський Комітет видав 8 чисел „Вістей" з інформаціями про життєві справи всіх мешканців Українського Села. Лист Катерини Червоняк до місцевої американської газети і радіопрограми про святкування Зелених Свят на Верховині, зацікавив репортерів, які перевели інтерв'ю і написали прихильно в місцевій газеті та у радіо про українські Зелені Свята.

Вперше за 25 років наші поселенці, здобувши належне місце в місцевій адміністрації, стали політичним фактором: на пропозицію радного, інж. А. Осадци, Міська Рада призначила Д. Моха до 7-ми особового Плянувального Уряду, як теж і інж. П. Саляка.

Українське Село має всі вигляди розбудовуватися матеріяльно і зростати духово. Поруч укр. кат. церкви будується і укр. православна церква, при дружній співпраці обох віровизнань.

Оселя УРС — „Верховина" — центр нашого культурного й товариського життя, притягає і поселенців і літників. Але найбільш важлива справа — це збереження нашої молоді, притягання її до активного життя, не тільки спортового і культурно - мистецького, але й громадського та політичного. Приявність на Верховині влітку великого числа молоді, зорганізованої у „Чорноморській Січі" (в Нюарку) — це дуже відрадне явище. Вся наша молодь повинна літом бути по наших оселях!

В Українському Селі в літньому часі щосуботи відбувається тут українська радіопрограма Б. Бідяка; секретар Гром. комітету, мґр М. Кіндрачук.

Звітували про свою працю: дир. М. Головей, скарбник, голова Контрольної комісії, д-р Б. Кекіш. Інж. А. Осадца подякував за підтримку при виборах і підкреслив необхідність зближення з американським населенням нашої околиці, відвідуючи їхні імпрези та запрошуючи їх на наші. Через два роки святкуватиметься 200-річчя американської державности, українці мусять відповідно виступити і зорганізовано, маємо тут в цій місцевості українців, що мають 218 голосів на всіх 900, отже майже одна третина голосуючих.

Слід пам'ятати і про економічну розбудову: купувати ґрунти, бо вони зростають у ціні. Одначе, шкода труду, якщо не передамо нашого ентузіязму нашій молоді, треба приводити наших дітей до наших організацій.

Григорій Журавель, податковий асесор і фахівець своєї справи перевіряє податкову місцеву систему, щоб обнизити податки нашим поселенцям, які платять порівнально більше від старожилів американців. Він також закликав, щоб усі наші поселенці обов'язково були зареєстровані, як виборці та голосували.

Управитель оселі „Верховина", Й. Харина, привітав збори від УРСоюзу та заявив, що нова управа УРС розбудує його на цілу Америку. Відтак одноголосно схвалено абсолюторію з признанням для уступаючої управи.

До нової управи обрано: голова — інж. А. Осадца; заступники: Й. Харина, д-р Є. Грабарчук, В. Саленко; секретар — Я. Гавур; орг. комісія: Д. Мох, Гр. Журавель, З. Крамарчук; скарбник — Є. Геба; члени: інж. П. Саник — д-р Пітьо; Контр. ко- А. Шуль, д-р Т. Гунчак, д-р М. Клюфас; правний дорадник — д-р Пітьо; контр. комісія: д-р Б. Кекіш, Й. Ляхович і М. Богдан.

Збори пройшли серед ділової атмосфери, та виявили великі потенціяльні сили в Українському Селі.

ДЕНЬ МОЛИТВИ ЗА ПОНЕВОЛЕНИХ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія (Х. П.) — Неділю, день 20 жовтня, єпископ - помічник Кир Василь Лостен проголосив Днем Спільної Молитви за всіх поневолених українців в совєтській каторзі. Всі Святі Літургії у філядельфійських католицьких церквах будуть відслужені в цьому намірені. Тієї неділі членки 98 Відділу СУА будуть збирати підписи на петиціях до своїх сенаторів в обороні В. Мороза. Ініціятивний комітет пань в складі: У. Мазуркевич, Х. Перфецької, С. Геврик, В. Лацик, Дз. Швед та В. Андрейчик також підготовив текст листів до згаданих сенаторів з проханням, щоби вони інтервеніювали в справі Мороза і всіх переслідуваних. Вже надруковано 4,000 таких готових листів, які тільки потребують підписів. Пані 98 Від. СУА будуть роздавати ці листи по кожній Службі Божій біля всіх католицьких церков у Філядельфії і просять, щоби на місці кожний українець підписав такий лист і дав даток на покриття поштової пересилки. Пані всі листи зберуть разом і будуть висилати. Ця кампанія листів почалася два тижні тому і вже вислано понад 500 листів, що їх написали учні старших кляс Рідної Школи Нашої Української Школи, та молодь Пласту.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЗАКЛИК

Український історик Валентин Мороз голодує вже поверх 100 днів і вже мабуть догоряє. Український математик Леонід Плющ в Дніпропетровській психіятричній лікарні доходить до божевілля. Сотні українських вчених зносять страшні тортури в совєтських тюрмах і концтаборах. В їх обороні у вільному світі українська молодь і українське жіноцтво перевели голодові страйки, а ціла українська громада задемонструвала проти совєтського уряду свою солідарність з нескореними українськими культурними діячами. На акції української громади у вільному світі позитивно зареаґували чужомовна преса, телевізія, радіо, сенатори, конґресмени та інші політичні діячі. Тисячні з'їзди вчених з цілого світу стали в обороні Мороза та Плюща. Лікарі вільного світу виявили готовість обслідувати стан здоров'я Мороза. Щоб збаламутити вільний світ і заглушити людську совість, совєтський режим вислав високого формату українську співачку Беллу Руденко на концертові виступи у вільному світі, яка по волі чи по неволі має задемонструвати процвітання української культури в Україні.

Дорогі Земляки! — Ми не сміємо своєю участю в концертах Руденко зіґнорувати 100-денну голодівку Валентина Мороза! Не залишім Валентина Мороза осамотненим! Допоможіть нам переконати американців про страшну облуду совєтського уряду роздаванням летючок, спеціяльно виготовлених для акції!

КУ ТУСМ і СУСТА

ДИСКУСІЙНИЙ ПАНЕЛЬ

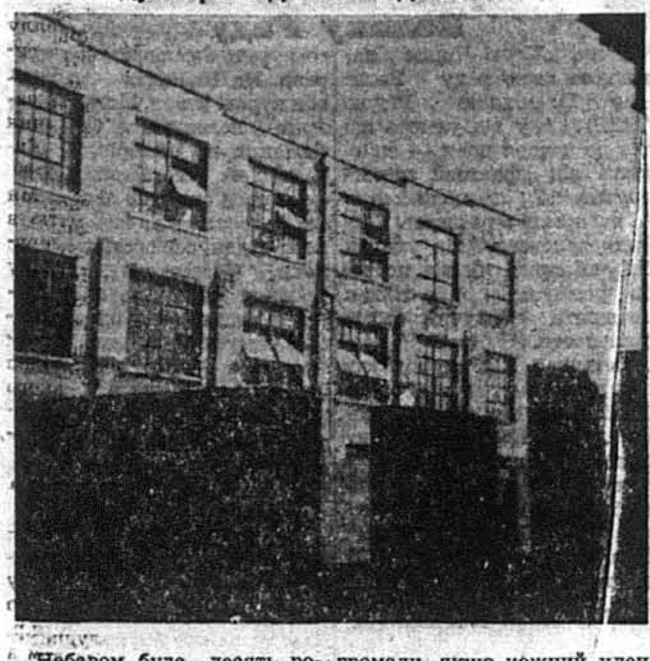
Філядельфія. — Академічне Об'єднання Українок у Філядельфії інформує, що в суботу, 19-го жовтня ц.р. о год. 10-й перед полуднем в домівці Товариства Українських Інженерів при 4814 Н. Брод вулиця у Філядельфії відбудеться дискусійний панель, який розглядатиме можливість праці у чотирьох різних професіях.

Грошові дарунки Рокефеллера можуть ускладнити його затвердження на пост віцепрезидента

Вашинґтон. — Речники конґресових комісій, які розглядають справу затвердження Нельсона Рокефеллера на пост віцепрезидента ЗСА, поінформували кореспондентів, що недавновиявлені великі грошеві дарунки і позички Рокефеллера для ряду осіб можуть ускладнити цілу справу цього затвердження. Як відомо, такі грошеві дарунки, або позички свого часу одержали теперішній державний секретар Генрі Кіссінджер, колишній голова Метрополітального Транспортаційного Управління Ню Йорку Вілліям Ронан, пресовий секретар Рекефеллера Гю Морров і кілька інших теперішніх і колишніх дорадників і співпрацівників Нелсона Рокефеллера. Загальна сума дарунків і позичок виносила коло 2 мільйони долярів. З огляду на нововиявлені факти, конґресмен Пітер Родіно, голова Юридичної комісії Палати Репрезентантів, зажадав, щоб Нелсон Рокефеллер передав цій комісії додаткові податкові зізнання від 1959-го року до 1968-го року. Рокефеллер раніше передав цій комісії та Сенатській комісії правил податкові зізнання за роки 1969-1973. Деякі члени Юридичної комісії заявляли, що вимагатимуть, щоб президент Форд відкликав номінацію Рокефеллера, але речник Білого Дому повідомив, що Президент не плянує робити цього.

Виринула ще одна комплікація щодо затвердження Нелсона Рокефелера на пост віцепрезидента, бо виявилося, що його брат Лоренс Рокефеллер у 1970-му році фінансував книжку: „Артур Ґолдберґ: попередній і теперішній", в якій автор Віктор Лаский гостро критикував Ґолдберґа, який в тому році був суперником Нелсона Рокефеллера на пост губернатора Ню Йорку. Нелсон Рокефеллер минулої суботи перепросив Ґолдберґа за те, що його брат „інвестував" 60,000 дол. в цю книжку, та заявив, що повинен був припинити її видання. Юридична комісія Палати Репрезентантів вже розпочала слідство цієї справи. У вівторок, 15-го жовтня Нелсон Рокефеллер звернувся до голів обох конґресових комісій, щоб негайно розпочали переслухування в справі його номінації, бо, за його словами „мене судить преса, а я не маю змоги представити всіх фактів. Але в середу 16-го жовтня, голови комісій заявили, що переслухування продовжуватимуться щойно після цьогорічних листопадових виборів.

Задум громади вже здійснюється

Небавом буде десять років від того часу, як українська громада Нюарку-Ірвінгтону, закупила в 1965 р. один бльок, (три мешканеві будинки і один великий двоповерховий фабричний будинок) поміж 41-ою і 42-ою вулицями при Проспект евені в Ірвінгтоні для свого культурного і громадського центру, що ним став Український Народний Дім.

У перебудованому фабричному будинку знайшли приміщення-домівки більшість місцевих організацій і товариств. У залях на другому і третьому поверхах відбуваються від 1965 року майже всі, менших розмірів, громадські і культурні імпрези. Одначе залі для більших імпрез є замалі і ще не всі організації могли одержати свої власні домівки. Тому то від самого початку Управа Українського Народного Дому плянувала поширити і назовні змодернізувати існуючий будинок. Відомий український архітект Богдан Котис виготовив проєкт добудови УНДому, але запропонуваний проєкт треба було змінити через деякі правні і також матеріяльні труднощі.

Новий проєкт будинку вже затверджений Міською Радою Ірвінгтону. На місце розваленого мешканевого будинку, що межував з УНДомом, вже високо спинаються стіни нової будівлі. Головна заля УНДому, що знаходиться на другому поверсі, тепер подвоїться своїм розміром. Внизу буде додаткових 5 кімнат, що знайдуть свої приміщення: канцелярія УНДому, місцевий Відділ УККА, Студентська Громада і інші товариства. Увесь будинок (стара і нова частина) буде мати центральне охолодження і нове огрівання. Стара частина будинку буде повністю змодернізована. Конструкцією будинку займеться Едвард Калапух і його будівельна спілка. Щоб запровадити огрівання, охолоджування і електрику потрібно вже в місяці листопаді 138,000.00 долярів, а Народний Дім має приблизно половину згаданої суми грошей. Цілковите викінчення будинку враз із модернізацією старої частини буде коштувати 200,000.00 долярів. Ця сума грошей не висока для нашої великої української громади, якщо кожний член цієї громади складе свою цеглину-пожертву.

Почесні Члени Народного Дому, якими є настоятелі українських церков, Будівельний комітет під проводом д-ра Петра Богданського і Рада Дирекції УНДому під проводом інж. Миколи Семанишина закликають кожну родину нашої громади до щедрих пожертв на вже розпочату будову, конечного для всіх нас Народного Дому.

Ставайте власниками уділовцями цієї всегромадської інституції. Всі, що вже є членами УНДому підвищуйте свої уділи, бо сьогоднішні високі ціни на будівельні матеріяли вимагають від нас більших пожертв.

Ми глибоко переконані, що кожний із нас усвідомлює вагу і відповідальність нашу перед підростаючим новим поколінням, яке ми так бажаємо зберегти для українського народу. Даймо нашій молоді більше і модерніше приміщення. Даймо їй можливість зустрічатися і перебувати в українському середовищі.

Жертвуйте або купляйте уділи вже сьогодні. Будова вже в повному розгарі. Ми не сміємо допустити, щоб будова припинилася хоч на один день із-за браку грошей. За всі успіхи або невдачі в нашій громаді ми повинні спільно нести відповідальність.

Іван Галій
прес. референт

ПОЯВИТЬСЯ ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ УСТ „Ч. СІЧ"

На закінчення Ювілейних святкувань появиться Ювілейний Альманах „Ч. Січі" який учасники бенкету зможуть набути у виставовій секції залі. В цьому історичному виданні зібрано численні матеріяли українською і англійською мовами, в яких подано найосновніші дані про працю та осяги „Ч. Січі" в своєму 50-річчі. Окрему секцію Альманаху присвячено Спортовій Школі Ч. Січі" із списками і численними світлинами учасників за усі 5 років. Зацікавлені цим виданням у віддалених стейтах можуть замовляти поштою залучуючи 4-ри дол., чек, що покриває теж висилку.

О. Твардовський

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — С. К. „РОМА" 3:1 (1:1).

Петерзон 6 жовтня 1974 р. У другій зустрічі за першенство „Мейджор Дивізії" шейфер Ліги Ню Джерзі, „Ч. Січ" осягнула перемогу на виїзді в м. Петерзоні з відомим місцевим клюбом „Рома" — 3:1. Зустрічі „Ч. Січ" — „Рома", завжди належали до найбільш цікавих і емоційних і такою були теж і ці змагання. Цим разом спричинником емоцій був суддя змагань, який дуже різко судив усі рухи українських футболістів, відсвистуючи фавлі проти гостей за найменші дрібниці та признаючи дуже сумнівні від сторони в ряді акцій нашого нападу, і врешті усунув з гри Монтана і Бакуна.

А все ж перемогу здобули українські футболісти, які виявилися кращими в цій зустрічі, а головно видержали кривдячі рішення цього судді. Ведення 1:0 для „Ч. Січі" здобув Михайло Фарміга вже в 9-ій хвилині гри, з подачі Монтана. В 32-ій хвилині на карному полі „Ч. Січі" м'яч доторкнувся оборонця і суддя призначив карний стріл, з якого італійці вирівняли вислід 1:1. В 69-ій хвилині Ігор Паньків провів довгий рейд і закінчив його сильним стрілом у віконце воріт „Роми", але м'яч відбився від внутрішньої частини поперечки воріт. В підворітньому згущенні змагунів господарів м'яч опинився в капітана „Ч. Січі", який без вагання вмістив його в сітці воріт „Роми" — 2:1. В 74-ій хвилині знову відзначився Фарміга, який здобув свій перший „гет трик" сезону, стріливши з акції Юрчака-Мази свого 3-го голя змагань.

Чергові голі із стрілів Василя Каздоби і Н. Мази, суддя уневажнив відсвиставши „офсайди".

Склад „Ч. Січі": В. Паньків, В. Марущак, І. Паньків, В. Ткач, С. Юрчак, Р. Сольчаник. Н. Маза, Вас. Каздоба, М. Фарміга, М. Бакун, М. Урда, і П. Козар. Провідник Вас. Басняк.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" II —„КВІНС ПАРК" С.К. 1:3
„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" (новаки)—САВД ОРАНДЖ (новаки 0:0 (серія карних 0:1)
„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" (новаки) — МЕЙПЛВУД (новаки) СК 4:0

Склад новацької дружини „Ч. Січі": Б. Чех, М. Хамуляк, А. Зелик, М. Олесницький, Б. Турянський, О. Федик, Р. Василак, Д. Василак, І. Калинович, М. Ходновський, В. Ковар, С. Сосяк,, М. Васьків, А. Гельбік, Г. Минч. Провідники в цих грах І. Хамуляк і В. Василак.

Уже розпочалися тижневі тренінги жіночих і чоловічих дружин „Ч. Січі", що проходять в залях середньої школи в Савд Оренджі. Дві жіночі дружини змагатимуться в Жіночій Відбиванковій Лізі Ню Джерзі, I дружина буде брати участь в ряді відбиванкових турнірів у Східніх ЗСА. Монтується склад I чоловічої дружини, що теж виступатиме в ряді турнірів Відбиванкової Асоціяції. Активізується юнацька дружина. Підготовляється календар тренінгів на згаданій залі, в яких зможуть брати участь тільки ці члени (ки) дружини, які братимуть участь у виступах своїх дружин у всіх турнірах та лігових грах.

О. Твардовський

ВІСТКИ УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Завершується підготова до закінчення Ювілейних святкувань Т-ва, що згідно з програмою Ювілейного комітету — закінчується великим бенкетом і балем у кришталевій залі „Наваго Менор" в Ірвінгтоні, 26 жовтня ц.р. Згідно із інформаціями Ювілейного комітету на цей бенкет, між сотнями гостей зголосили свою участь ряд визначних особистостей американського політичного світу, посадники і радні кількох сусідніх міст, спортових діячів. Під час бенкету, між іншими, виступить капеля бандуристів при станиці I-ї Української Дивізії УНА, в часі балю пригравatime відома оркестра Б. Гірняка, співатимуть Ігор Раковський і Михайло Шкварко.

У зв'язку з численними запитами, чому досі ряд громадян і організацій не одержали запрошень на цей бенкет, Ювілейний комітет інформує, що мав адресар, який, як виявилося не був точний в зв'язку з перенесенням багатьох українських родин до інших міст. Усіх тих наших приятелів і симпатиків Ювілейний комітет щиро перепрошує і ласкаво просить негайно телефонувати на числа: 201-372-8896, або 201-373-8783, запрошення будуть вислані. На згадані числа просимо телефонувати в справі набуття квитків і резервування столиків.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ВИСТУПІВ І ФУТБОЛЬНОЇ ДРУЖИНИ

13 жовтня „Ч. Січ" — Мадярський СК, Вудбридж на площі Фарчерс Гров; 20-го жовтня „Бенфіка" — „Ч. Січ" на площі Айронбавнд; 27 жовтня „Бразилія" — „Ч. Січ" площа Айронбавнд; 3 листопада „Португізи" — „Ч. Січ" площа Айронбавнд; 10 листопада „Ч. Січ" — „Сербія" СК площа Фарчерс Гров.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ГАКІВКОВОЇ ДРУЖИНИ „Ч. СІЧІ"

15 жовтня „Ч. Січ" — Самит Г.К. льодова арена Воріцанко; 22 жовтня „Ч. Січ" — Айронбавнд „Стілерс" арена Айронбавнд; 29 жовтня „Ч. Січ" — Сомерсет Г.К. ар. Воріцанко; 5 листопада „Ч. Січ" — „Розел Кетолік" Г.К. ар. Айронбавнд; 12 листопада „Ч. Січ" — „Іґелс", Юньйон ар. Воріцанко; 19 листопада „Ч. Січ" — „Лайонс" — Вестфілд ар. Айронбавнд; 26 листопада „Ч. Січ" — Ню Провіденс Г.К. ар. Воріцанко. Дальші дати подамо в майбутньому.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ave.

Із Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в приміщеннях цього Клюбу, в п'ятницю 18-го жовтня ц.р., о год. 7:30 вечора, відбудеться Малий Літературно - Мистецький Ярмарок. У гостинному виступі візьмуть участь: Валя Калин — Магмет, Іванка Кононів і Степан Магмет. Концертмайстер і конферансьє — Володимир Гентіш.

Фестин Пластової Станиці в Ню Йорку

Заходом Ювілейного Комітету святкувань 25-річчя пластової праці у Ню Йорку відбувся у суботу 5-го жовтня ц.р. на Оселі Робітничого Союзу „Верховина" Пластовий Фестин.

Протягом двох тижнів ішла підготова до цієї цікавої і першої в історії Станиці в Ню Йорку імпрези.

Підготовою Фестину і укладом програми в цілості займалися пл. сен. Іриней Гарасимяк та ст. пл. Петро Дармограй, а їм допомагали кошові, гніздові та інші члени Станичної Старшини. Господарською частиною імпрези зайнялася голова місцевого Пластприяту С. Косович з усіми членами Управи гуртка.

Нетерпеливо очікували організатори Фестину та ціла пластова молодь суботи 5-го, слідкуючи в радіо та на телевізійних передачах передбачень погоди. Цілий тиждень перед фестином було жорстоке зимно й падали дощі. Але організатори були доброї гадки, як пристало на пластунів.

У суботу ранком було холоднаво і небо не зовсім ясне, як вирушив в дорогу автобус з пластунами та їхніми батьками. Учасники поїздки зі захопленням оглядали прегарне узгір'я покрите густим лісом, що саме змінює свої краски. І ось наразу за помахом палички доброї феї, сірі хмари розійшлися і сонце освітило золотом гори, ліси й дерева. Яка краса! Синє небо і горючі в сяєві сонця червінню та золотом дерева!

Приїжджаємо на Оселю. Як тут гарно, затишно, добре. Ми на своїй оселі, на клаптику української землі. І дерева тут теж прибрані в золоте вбрання, якби на привітання незвичайних гостей.

Розпочинається правдивий фестин — як колись в Україні, зі всіма несподіванками, грами, забавами і розвагами. Через мікрофон передаються українські пісні — тужно далеко на гори несеться пісня про „Марічку", „Ясени", „Червону Руту"... Організатори вітають гостей, батьків та молодь. Новацтво розпочинає свої гри й забави, юнацтва, свої, а сеніори також не залишаються позаду. Чого тут немає на тому фестині: перегони в мішках, перегони з яєчком, змагання в їдженні округлого коржика, відбиванкові змагання та інші спортові гри і тп. Найбільше успіху має пошта. Скільки радости — пишуть малі, пишуть молоді, а навіть старші забавляються романтичними листами.

Є теж різні виграші: на вишивки, кераміку, дерев'яну різьбу. Кульмінаційною точкою фестину це — вибір кралі. Тяжке це завдання, бо так багато гарних пластунок, кожна заслуговує на це, щоб бути кралею.

Настрій чудовий. По обличчях батьків та гостей, дітей та молоді видно, що всі вдоволені. Вуфет знаменитий. Все на тому фестині відбувається природно без поспіху, так і відчувається велику гармонію між програмою, а її виконавцями. Душею фестину — Ірко. Він — всюди з'являється то тут то там, радить як одне чи друге зробити, що заповісти, що пригадати, і завжди вертається до молоді, для якої цей фестин призначений.

Вкінці збирається час проголошення кралі пластового фестину. Найбільше голосів одержала юначка Оксана Михайлів. Зарум'янена зі зворушення, синьоока юначка Сяня виходить на трибуну, одержує ленту від станичного та йде з ним у свій побідний марш. Публіка вітає її оплесками та радіє успіхом. Відтак краля з трьома дівчатками Лесею, Андреєю і Дорою Тершаковець витягають квитки та передають виграші. Щасливі ті, що їм вдалося щось виграти! Так помалу програма кінчається, але ніхто не хоче їхати домів так усім добре на цій прегарній гірській оселі у дружньому гурті.

Сонце поволі ховається за золоті вершки дерев. Учасники фестину прощаються, а в кожного ця сама думка — щоб на черговий рік знову зустрітися на подібній імпрезі, на другому з черги пластовому фестині.

Шкода тільки, що інші пластові станиці не відгукнулися на наше запрошення — це ж була така гарна нагода для молодих запізнатися зі собою, а для старших пригадати себе й погуторити.

С. Г.

У Варшаві почались наради европейських комуністичних партій

Варшава. — Делегати 28 европейських комуністичних партій беруть участь у прелімінарній конференції, яка має за завдання підготовити ґрунт під світовий комуністичний конґрес. Конференція, яка почалась 16 жовтня, має закритий характер і досі не подано до відома ніяких даних про програму нарад. Як відомо, ЦК КПСС вже від довшого часу робить заходи, щоб відбути світовий комуністичний конґрес, але при передумові, що на цьому конґресі компартії формально засудять китайських комуністів та всі ці компартії, які підтримують Китайську комуністичну партію. Досі Брежневу і спілці не пощастило з тим, щоб дістати таке погодження. Добре поінформовані кола вважають, що це питання буде заторкнене на конференції у Варшаві, але там не може запасти ніяке принципове рішення, враховуючи той факт, що на конференції заступлені компартії партійними достойниками підрядного значення, а не генеральними чи першими секретарями. До Варшави не прибули представники компартій Альбанії, Голляндії та Ісляндії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го ЖОВТНЯ 1974 р.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Говп Авеню. Проситься прибути на збори. — В. Марущак, рекр. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі при Чеснат вул. Проситься вирівняти вкладки. На зборах можна буде одержати інформації про боргові зобов'язання УНС та друки замовлень на ці позички, за які УНС платить членам по 8% річно. — М. Шайкевич, пред., В. Мандзій, секр.

До
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

ЗАМОВЛЕННЯ

Бажаю (смо) закупити в Корпорації Дому Українського Народного Союзу боргове зобов'язання на суму $______

Залучую (смо) належність чеком (банковим переказом) в сумі $______

______ Ім'я і прізвище ______ Ім'я і прізвище

______ Число Соціяльного Забезпечення ______ Число Соціяльного Забезпечення

______ Адреса ______ Адреса

Received on ______

Issued on ______ Note No. ______

ТАРЗАН, Ч. 7194. Приятелі арештовані

Ну, гарно!.. Що тут сталося ?.. Вбивство!!

Одну хвилину, панове... Ці два бандити напали на нас!.. Ми вбили їх в самообороні!.. Вони були озброєні ножами...

Розакжіть це все судді!.. Ходіть!

Цікава зміна ситуації, чи ні, Петре?... Ми прибули сюди, щоб прослідити кримінальну діяльність...

...А замість того, Тарзане, нас самих тягнуть до „цюпи"! Але не забувай, що я знайомий із суддею!

ПЛАСТОВА ВАТРА

РІК XXI. ЖОВТЕНЬ, 1974 Ч. 1. (142)

ПЛАСТОВИЙ СЕНІОРСЬКИЙ КОДЕКС*

Пластуй-сеніор руководиться в своєму поступованню такими принципами:

1. Принцип характеру пластуна сеніора — Пластун сеніор живе згідно з засадами охопленими Трьома Головними Обов'язками Пластуна та Пластовим Законом, які він засвоїв собі під час попереднього пластування, застосовуючи їх у щоденному житті, у пластуванні відповідно до свого віку.

2. Принцип самовиховання — Пластун сеніор постійно працює над собою, щоб якнайглибше розвинути свою особовість, стати повноцінною людиною і цим способом принести значно більшу користь своїй родині, Пластові та українському народові.

3. Принцип родини — Родина пластуна сеніора виростає з психічної ідентичности подружньої пари й є побудована на моральних основах Христової науки та культурних вартостях українського народу. Вона, ідеологічна одиниця, нерозривна частина української суспільности. Пластун сеніор плекає суцільність, ідентичність та стабільність родини, як також подружню вірність, однозгідність щодо виховних метод, добрий приклад і взаємозрозуміння, які є конечними факторами у формуванні здорової атмосфери, так важливої для усуспільнення та розвитку ідентичности дитини.

4. Принцип доброго прикладу — Пластун сеніор живе й діє так, щоб його релігійно-моральне, патріотичне і гуманне поступовання було завжди добрим прикладом дітям і молоді.

5. Принцип праці в суспільстві — Пластун сеніор завжди старається працювати творчо, корисно й конструктивно для українського народу, української громади в діяспорі та для людства взагалі. Пластун сеніор уважає працю для Пласту, який його виховав, за одне з найважливіших завдань у своїй діяльності на користь української спільноти. У своїй праці він старається увести в українське й загальнолюдське суспільство набуті в Пласті засади чесної гри й толерантности.

6. Принцип провідництва — Пластун сеніор ніколи не задовольняється пересічністю, а старається завжди бути найкращим у своїй вибраній професії та всіх ділянках своєї діяльности і як такий спонукує інших до творчости й дії у своєму довкіллі, для добра українського й неукраїнського суспільства.

З пластового життя:

— КПСтаршина ЗСА плянує на найближчі місяці Відправи станичних кошових та провідників пластових таборів.

— Пластова Станиця Ню Йорк влаштувала 5-го жовтня ц.р. дуже вдалий фестин на оселі Робітничого Союзу.

— „Перші Стежі" відбули свою курінну Раду в днях 5 - 6 жовтня ц.р. на Союзівці.

Коротка статистика Уладу Пластунів Сеніорів. (Як подана в звітах на Великій Раді Уладу 17 і 18 серпня 1974 р.)

*) Схвалено 7-ою Великою Радою УПС, у дні 10-го жовтня 1971 р.

Крайова Організація	Всіх членів	Сеніорів	Сеніорок
ЗСА	762	457	305
Канада	190	116	74
Австралія	146	78	68
Німеччина	72	51	21
Англія	28	19	9
Аргентина	17	10	7
РАЗОМ	1215	731	484

О. К., Верх.

Пластові видання

Останні числа пластових журналів „Готуйсь", „Юнак" і „Пластовий Шлях" вміщують багато цікавого матеріялу. Хочемо хоча коротко згадати про що в них пишеться.

Починаємо від „Готуйсь" ч. 10-207, жовтень 1974 р., журналу для новацтва. На початку вірш сестрички Лесі присвячений Покрові Пресвятої Богородиці, по нім слідує вірш Ю. Шкрумеляка „Жовтень". Цікаве оповідання „Чому Ромко полюбив книжку", як також легко подані наукові відомості про сонце і морські квіти (коралі). Далі слідує відома казка Андерсена „Русалка". Є теж окрема „Сторінка пластових малят", „Наше листування", „Хроніка", де новацтво описує свої спомини з прогульок і таборів", як також сторінка „Що читати", „Словник Сови" (який приневолює малих читачів думати й відгадувати), „Галерія Готуйсь" (де новацтво має змогу показати свої малюнки) і сторінка майстрування „Як зробити".

Число 8-9 (132-133), 1974 р. „Юнака" має багато цікавого й актуального: Наприклад, на сторінці „Сучасні визначні українці" згадується лікаря д-ра Ярослава Гординського, який своєю науковою працею здобув високий пост провідника медичного відділу „НАСА". Після цього слідує стаття про 500 героїнь з Кінгіру, а на сторінці „З природи і техніки" описуються осяги українського науковця космонавтики Сергія Корольова. Дуже цікаво читати твори юнаків і юначок у відділі „Молоде Перо", як напр.: „В країні лося", „Прозрів", „Мої враження з мандрівки по Україні", „Ранок у таборі". Далі є оповідання „Чорні очі — як терен", стаття про струнну оркестру Музичного Інституту ім. М. Лисенка в Торонті, сторінка „Мандруємо по світу", „Що читати?", Сторінка розваги і Хроніка.

Накінець хочемо коротко згадати зміст „Пластового Шляху", журналу для старшого пластунства і сеніорату, ч. 2 (41) 1974 р. Матеріял до цього числа виготовили пластуни з Австралії, порушуючи багато цікавих проблем Пласту. Статті поділені на такі відділи: Питання пластової ідеології, Огляди й погляди, Ми і наш народ, Українська молодь в діяспорі, Плекайте мову і До джерел Пласту. Також є відділи: Наші втрати і Листування.

Blor St. West, Ooronto, Ont.

Всі три вищезгадані журнали можна замовити пишучи на адресу:

Plast, 2445 B.
Canada, M6S 1P7
Plast, 2445 A.

У ВІДВІДИНАХ ПЛАСТОВИХ ТАБОРІВ

Гаряче липневе пополудне... Повітря насичене парою, небо затягнулось попелястими хмарами. Тільки де-не-де видно прорізок синяви неба — надія, що може буде гарна погода на завтра. Ми їдемо у відвідини до пластових таборів. Ось ми вже поза містом. Наші розмови зразу оживлені, поволі втихають. Зір і думки кожного з нас спиняються на узгір'ях, покритих темнозеленими лісами. Кожний з нас цю поїздку переживає по своєму, однак у всіх нас спільна думка — як добре, що є ще пластові табори, де серед чужого оточення є клаптики України, де так само як колись — моляться до Бога, так само як колись — горять пластові ватри та на добраніч співають „Ніч вже йде".

Під вечір від'їжджаємо вузькою нам доріжкою поміж старими деревами. Це в'їзд на пластовий табір „Бобрівку". Вже здалеку лунають радісні голоси дітвори й юнацтва та оживлені розмови батьків. Вони, як і ми, приїхали у відвідини до своїх дітей — пластунів. Завтра ж в таборах обходять „День Пластуна".

Переодягаємось у пластові однострої та йдемо привітатись з господарями оселі та з цьогорічним проводом таборів. Назустріч нам підходять друг Лучкань (старший), друг Катречко й друг Микитей. Вітають нас як рідних і гостинно запрошують до таборової їдальні на підвечірок. Ось і коменданти усіх пластових таборів зійшлися. Опалені сонцем обличчя, в очах радість. Вони відчувають, що осягнули те, що запланували.

— Ми тільки приїхали вас відвідати, — пояснює друг голова КПС Павло Дорожинський. — Хочемо побачити вас і скоро їхатимемо далі — до другого пластового табору — на „Вовчу Тропу".

Поспішаємо до табору новачок. У дверях нового будинку зустрічає нас улюблена новачками й сестричками комендантка новацького табору „У лісочку на горбочку" — ст. пл. Марта Кузеемська. Кімнати новачок прикрашені образочками, емблемами, прапорцями. Новачки вдоволені.

Ідемо до табору новаків „Гомін калинової сопілки". Комендант табору — ст. пл. Андрій Пришляк — оточений роєм білявих новаків у чистеньких білих сорочинках. З його обличчя видно стільки шляхетности характеру, доброти й терпеливости, що не треба питати новаків, чи подобається їм табір, видно, що вони люблять свого коменданта. А як люблять його, то люблять табір — так то у дітей буває. Він для них по батьках є найближчою особою, яка своєю добротою злагіднює тугу за домом тих, що вперше приїхали на табір.

Вузькою стежкою веде нас дижурна до табору юначок „Золотий колос". При вході до табору вітає нас комендантка табору юначок пл. сен. Валя Ширай, довголітня юнацька виховниця і кошова в Ню Гейвені. Серед соснового лісу розкладені шатра. В кожному шатрі чистенько, видно дбайливу опіку. Юначки уставились біля своїх шатер, напроти них — булава комендантки. Голова КПС вітає усіх, є кілька запитів, а тоді бажає щасливого закінчення табору й гарної погоди.

— Ви мали особливу ласку в Бога, — жартуючи говорить він. — Цілий час гарна погода. — За вийнятком одного зливного дощу з громовицею, — перебиває йому комендантка Валя, — але як може табір обійтися без дощу і бурі!?

Голова КПС і Голова КТК спішать до табору юнаків. Залишаюся кілька хвилин з комендантом журналістичного табору — пл. сен. Т. Старухом. Він оптиміст. — Нас тільки три цього року, але я цим не знеохочуюсь. Початки завжди трудні, а я вірю, що такі табори вкоротці зацікавлять ширше коло юнацтва. Все ж ми зібрали багато світлин із всіх пл. таборів та таборових зайнять. А це пластова історія. Це варте нашого зусилля, — закінчив він.

Зближаюся до табору юнаків. Я дещо спізнилася, бо гості з КПС вже були в таборі. При вході до табору затримує мене стійковий.

— Чи можу ввійти до табору? — запитую його. — Ні! Без дозволу мого коменданта не можу нікого впускати до табору.

— Чи можеш запитати коменданта, щоб позволив мені ввійти на терен вашого табору?

— Не можу запитати, бо не можу відійти з місця моєї стійки.

— Чи можеш засвистати. Може тоді хтось прийде.

— Не можу, бо в нас свисток стійкового означає небезпеку.

На щастя бунчужний ввважив мене й дав стійковому знак, щоб впустити мене до табору. Серед ча[illegible] лісу в півколо розладено шатра табору юнаків „Чортівська Лавра", а в середині майдан призначений на збірки. Комендант табору ст. пл. Ігор Микита. При вході до табору з каміння збудований неначе жертівник, а на ньому вічний вогонь горить і стійка стереже його вдень і вночі. Кожне шатро має власну огорожу і табір своїм виглядом нагадує оселю наших предків слов'ян. В таборі голова КПС саме говорив до юнаків про те, що цього року припадає 60-ліття УСС що саме УСС передали пластунам 5-го Куреня УПЮ-ів ім. Федора Черника стяг УСС, як символ передачі стрілецьких чеснот сьому українському юнацтву, щоб вони непохитно і послідовно стояли за Ідею Самостійности і Соборности України, зберігали рідну традицію та плекали легенду УСС, як вияв новітнього військового зриву. В задумі стояли виструнчені юнаки і слухали ці важливі слова; Але час наглить — ми мусимо їхати далі. Нараз залунав голос бунчужного ст. пл. Ставничого: „На прощання наших гостей тричі СКОБ!" і з молодечих грудей виривається: Сильно, Красно, Обережно, Бистро! І понеслося відгомоном по лісі в далечінь. Дружньо прощають нас і відпроваджують до границь свого табору.

Ще треба нам довідатись про денний табір наших малят. Їх комендантка — сестричка Аруня Старух із захопленням розповідає про своїх „Мишок - кришок". Вона має вже досвід в проводженні такого табору. Це вже другий рік відбувається такий табір на Бобрівці. А яка прегарна хроніка! Скільки в ній рисунків і світлин — шкода, що маємо так мало часу, щоб із всім запізнатись.

Друг Лучкань, як добрий господар, везе нас до роздоріжжя, з якого попрямуємо на Іст Четгем.

* * *

Сонце вже сховалося за рожеві хмари, коли ми їхали з Бобрівки в сторону „Вовчої Тропи". Хотіли встигнути на ватру. І ось ми тут. Здалека вже чути запах диму і гамір. Ватра почалася. Вдалині, біля новацького табору догоряв новацький вогник — новацтво якраз закінчило свою вечірню програму й пішло спати. Ідемо на юнацьку ватру. Ватра завжди має непереможний чар для кожного пластуна. В темряві шукаємо знайомих лиць. Завважуємо, що біля нас є о. д-р Гавліч — той добрий опікун і приятель пластової молоді. Він приїхав, бо завтра „День Пластуна" — о. Гавліч відправить Службу Божу для пластунів, батьків і гостей.

Веселі й тужливі пісні напереміну лунають навколо ватри. Підкидають дров і іскри сиплються високо вгору, аж під темне небо. І місяць здивовано поглядає на розлогу поляну, де стільки молодих людей зібралося разом і тяжко їм розстатися. Сиділи б до ранку, але свисток, наказ, „Ніч вже йде" і пора на спочинок.

Неділя — прегарний сонячний день. Служба Божа, відтак програма „Дня Пластуна" — перед трибуною, на котрій уставилася пластова старшина, духовенство і почесні гості, маршують з прапорами пластуни й пластунки. Відтак наші найменші під проводом улюбленого новаками й братчиками досвідченого коменданта новаків пл. сен. Якова Шегрина і прегарної молоденької комендантки новачок ст. пл. Мусі Мочули — вивели прегарну програму. Новаки, убрані в княжі, козацькі та стрілецькі одяги — разом з новачками, під командою їх улюбленого братчика бунчужного Андрія Чировського, виконали гарну мальовничу програму з вправами.

По промові друга голови КПС П. Дорожинського, братчик Андрій зворушливими словами закінчив свято: „Дякуємо усім, що причинилися до цієї програми і дякуємо Тобі, Боже, що дав нам такий чудовий день!"

Короткі відвідини табору новачок „Чи знаєш ти" та табору новаків „Юні Стрільці". Показують нам свої курені, робітні, хроніки. Який великий вклад праці. По обличчях дітей видно, що вони вдоволені. Та й погода прегарна, і це також причиняється до доброго настрою.

Ділимося на дві групи, бо не було вже часу, щоб всім відвідати усі табори. Друг Дорожинський відвідує табір юнаків „Скобине гніздо", де комендантом є досвідчений довголітній пластовий провідник і виховник друг Володимир Бакалець. Казали на ватрі, що він має своє гніздо високо на дереві, щоб звідтіля добре пильнувати своїх орлів.

Друга Дорожинського запрошено на обід до піонерського табору. Хлопці самі його приготовили. Комендантом цього табору є ст. пл. Роман Процик, якого всі дуже люблять. Він бистрий, проворний, але і вимагаючий. Обід був знаменитий, — розказував друг голова.

Відвідуємо табір юначок „Вінок вільної України". Комендантка ст. пл. Марта Боровик. В товариській розмові довідуємось про всі їхні переживання на таборі. Є багато труднощів, але вони оптимістки, вірять що переборять перешкоди й успішно закінчать табір. Шатра юначок чистенькі і скрізь взірцевий порядок.

* * *

Тяжко нам залишати табори на „Вовчій Тропі". Прощаємося зі всіми, на спомин нам дають китицю польових квітів і ось наше авто вже рушає так знайомою доріжкою вдолину. Виїжджаємо на дорогу, що веде до гарячого, задушливого міста.

Сестричка Стаха

Атанас М. Мілянич, ЛЧ

ВЕЛИКА РАДА УЛАДУ ПЛАСТУНІВ-СЕНІОРІВ НА „ВОВЧІЙ ТРОПІ"

В днях 17 і 18-го серпня ц. р. відбулася УШ Велика Рада сеніорів на „Вовчій Тропі" при участі 84 делегатів (73 із ЗСА, а 11 з Канади) зі 127 голосами, в цьому 6 голосів з Австралії, й в приоутності Начального Пластуна, пл. сен. Юрія Старосольського, голови Головної Пластової Ради — пл. сен. Яра Гладкого та голови Головної Пластової Булави — пл. сен. Романа Рогожі. Нарадами проводила Президія в складі: пл. сен. Андрій Харак, КВ, Торонто — голова, пл. сен. Наталка Коропецька, ПС, Філядельфія й пл. сен. Анатоль Ромах, Войн., Детройт — заступники, пл. сен. Роман Возняк, Войн. секретар, Клівленд.

Головну Булаву УПС обрано з району Філядельфії. Номінаційна комісія не вспіла прийти на Раду з новим складом Булави. Велика Рада доручила представникам куренів (по одному з присутніх 19 куренів) створити нову Комісію і ця під проводом пл. сен. Ігоря Сохана, ЧК, оформила такий склад Булави: Теодозій Самотулка, Войн., Грентон — голова, члени: Михайло Демчишин, ДК, Елізабет, Микола Коропецький, ОХ, Балтимор, Андрій Демішка, Орл., Балтимор і Павлина Скремета, Гр., Грентон. Присутні вибрали предкладений Комісією склад без змін і одноголосно. Провід Уладу Пластунів Сеніорів перейшов від пл. сен. кер. Юрія Цегельського, ЛЧ (який, до речі, відмовився дальше вести оформлений за його каденції відновлений Улад) — в руки його, так сказати „шефа штабу", — голови Комісії Сеніорської Проблематики — пл. сен. кер. Теодозія Самотулки. Самотулка був першим заступником, а опісля діючим головою, Комісії Пластового Конгресу Другого. Згодом він був головним співавтором сеніорських Рекомендацій (схвалених на УП Великій Раді УПС); як такий безперечно є найкраще обізнаний з сучасними потребами й можливостями не тільки Уладу Пластунів Сеніорів, але й цілого Пласту. На іншому місці подаємо перелік сеніорів в різних країнах. Булавні крайових організацій — всі звітували на час, як про це говорив організаційний референт ГВ — пл. сен. Володимир Бакалець.

Звіт скарбника виказував, що Головна Булава працювала й видавала свій бюлетень „Слово" (13 чисел і 64 сторінки) виключно на рахунок добровільних датків членства (понад 3,300 дол.). Крім того сеніори склали понад 800 дол. на Фонд Одности Пласту, з якого фінансовано перший мандрівний табір по поселеннях українців в Аргентині, в провінції Міслонес. Цей табір відбувся в лютому 1973 р. на закінчення Пластового Ювілейного Року.

Частиною історії Пласту й віддзеркалення умовин в Пласті після Пластового Конгресу Другого, був звіт уступаючого голови, пл. сен. Юрія Цегельського. Звіт солідно опрацьований і видрукований на 8 сторінках, був до диспозиції учасників. Автор читав його тільки частинно, ілюструючи пророблену ним самим і його Булавою таки не абияку працю протягом їхньої каденції.

Осередком нарад Великої Ради був, безперечно, панель, яким проводив пл. сен. Мирослав Лабунька, ОХ. Темою панелю був перегляд Сеніорських Рекомендацій, схвалених на УП Великій Раді. Доповідачі: Теодозій Самотулка, Микола Грушкевич, Атанас Мілянич й Дмитро Попадинець — аналізували Рекомендації одну за одною й устійнювали, що з них переведено в життя, а що ще не закінчено або навіть започатковано. Звертали увагу теж на точки, які в конфронтації з дійсністю показалися незручними і їх слід зревідувати. П'ятий учасник панелю пл. сен. Ольга Кузьмович підкреслила у своїй мові вагу праці сеніорів серед юнацтва.

Перші чотири панелісти були учасниками тижневого Табору Сеніорської Проблематики й їхні думки були висловом дискусій і праць цього табору. Табір цей відбувався на „Вовчій Тропі" безпосередньо перед Великою Радою. Цей перший дошкільний табір сеніорів, хоч нечисленний (9 постійних учасників зі ЗСА й Канади) — був успішний і пробив поважну роботу, що виявлялася хоч би з опрацьованих доповідей панелю.

Остання Велика Рада сеніорів як Уладу, 3-тя Велика Рада, відбулася 30 серпня — 1 вересня 1952 р. в Торонті. Півтора року пізніше на І КУПО 1 - 3 січня 1954 р. в Наєгра Фолс, Онт., Канада Сеніорат окреслено як IУ Улад, а оформлено як „Об'єднання Пластових Сеніорів" побіч виховних Уладів у рямках Крайових Пластових Організацій.

На УП Великій Раді в Боффало, ЗСА 9 і 10 жовтня 1971 р. схвалено повернути назад до статусу IУ Уладу. Цю постанову затвердила ГПРада листом з 19 квітня 1972 р.

Пластовий Курінь „Лісові Чорти" відбув свою Велику Раду

Вони, „Лісові Чорти", називають свою раду Великою Племінною Радою (ВПР), яку відбувають що два до чотири роки — залежить від „фантазії лісово-чортівської", як пояснюють. А насправді реченець ВПРади залежить від умовин біжучої праці чи від потреби зревідувати або тільки провірити біжучий спосіб діяльности.

Останньо, ВПРаду відбули два роки тому, в часі свого 50-літнього Ювілею, 22 липня 1972 р. Цьогорічну Раду скликали на 24 і 25-го серпня 1974 р. до Детройту й відбули її на пл. оселі „Зелений Яр". Приїхало автами й автобусом 55 сеніорів і 37 ст. пластуни, разом 92. Плем'я „Лісові Чорти" складається зі старшо-пластунського куреня і сеніорського куреня. На ВПРадах радять оба курені разом. Молоді відкрито висловлюють свої побажання до сеніорів. А сеніори теж не мовчать. Все це діється свобідно зі жартами й дотинками, хоч курінний суддя сеніорського куреня (Маршалок), який з правила провадить спільними нарадами — дуже строго притримується наміченої програми — так щодо змісту, як і щодо часу.

Центральною точкою Ради, була, як велить звичай, святочна ватра вночі зі суботи на неділю 25 вересня ц. р., на якій відбулися підвищення членів Старої й Молодої Фамілії та прийняття нових членів.

ВПР залишила засадничо давний склад Курінних Команд. Сеніорський курінь очолює Ярослав Мадай в товаристві Володимира Бандери (маршалок), і Богдана Коженьовського — всі з Філядельфії. Старшопластунський курінь дальше ведуть Юрій Савицький і Ігор Микита, (суддя). Нові до Команди прийшли: Ігор Сидоряк і Петро Ставничий. Змінено також обсаду посту голови Коронної Ради, цебто голови-координатора обох куренів. На місце дотеперішнього голови Юрія Савицького обі команди вибрали пл. сен. Олеся П'ясецького. Осідок старшопластунського куреня і Коронної Ради — є Ню Йорк.

У неділю ціле Плем'я вислухало набожно читаної св. Літургії, що її служило в таборовій гарній каплиці два члени: їхнього куреня о. крил. Іван Прокопович і о. крил. Степан Сулик.

Міжнаціональне скавтське джемборі єдности в Лейквуді

(Допис з таборової газетки тобору УПЮ-ів „Скобине гніздо")

Від 29 червня до 7-го липня ц. р. відбулася однотижнева скавтська зустріч єдности. Метою цього табору було „з'єднати всіх скавтів тих народів, що їх країни є під комуністичним поневоленням.

У цій зустрічі-таборі взяли участь: українці, естонці, лотиші, литовці, мадяри й поляки. Табір мав інтернаціональну команду й булаву, до яких входили також українці: Софія Мартинець, що стала „Красунею Єдности" („Мис Юніті") на 1974-ий рік, Христя Білинська, Олександер Цвіль і Ярко Левицький, який допомагав українським юнакам здобути добру славу.

Кожна національність мала на зустрічі коло двадцять скавтів. Наша Крайова Пластова Старшина вислала туди сімнадцять пластунів і пластунок із Філядельфії. Кожного дня під час зустрічі, національні групи мали свою програму, що познайомлювала інших з культурою їхнього народу. Наша перша точка при ватрі називалася „Три правди". Вона була обговорена в газеті й передавана в Україну „Голосом Америки".

Ціллю іншої нашої точки було познайомити всіх учасників зустрічі з пластовим кличем СКОБ! Вона була така ефективна, що цілий табір (150 скавтів) навчилися проказувати: Сильно, Красно, Обережно, Бистро! Ми також навчили скавтів інших національностей кілька українських пісень.

Сьомого дня, що був під проводом українців, всі пластуни й гості їли вареники та інші українські страви, а два бандуристи — Павло Гурський і Марко Бандера — розважали гостей своєю грою.

Думаю, що добре було б частіше організувати такі міжнаціональні джемборі, під час яких українські пластуни могли б показати скавтам інших національностей свій пластовий, етнічний і спортовий дух.

пл. уч. Петро Бандера
І Курінь, Філядельфія

„ПЛАСТОВА ВАТРА"
Видає: Крайова Пластова Старшина в ЗСА.
Редагує: Колегія.
Всі матеріяли просимо слати: „Пластова Ватра"
c/o Plast, Inc., 140-142 2nd Ave., New York, N.Y. 10003